

శ్రీనివాసా

Shwo 822

7436

SRI

Rangavadhutalavari
JNANABODHAVALI.

1915.

ఓమ్

శ్రీ రంగావధూతలవారి

జ్ఞానబోధావళి.



గుంటూరునందలి

భక్తజన సమాజ కార్యదర్శియగు
ఆత్మూరి రామమోహనరాయ్చే ప్రకటింపబడియె.



చంద్రికాముద్రాక్షరశాల, గుంటూరు.

1915

వెల 0-4-0]

[వెల నాల్గణాలు.



1 ప్రక్లిప్తి రహితంగా శాస్త్రత • బ్రహ్మవిదుడు
 అఖిల వేదాంతతత్వం • హస్యవేది
 మదిలిపట్టణ జనపుణ్య • మహిత స్థలము
 శ్రీనివాసదాత రం • గానధూతః॥

విషయ సూచిక.

విషయము.

పేజీ.

1. రారా సద్గుడేవా	1
2. నయనారె చందమ్మ	2
3. నుందరి చిన్నది	2
4. ఎందుబోడువే	8
5. జనలారా జనలారా	4
6. వట్టిబొమ్మలాట	5
7. ఏమివేతు కొలిగి	6
8. జీవాముదిరినమా	7
9. అద్దెకొంపేమానా	8
10. సుగులుమెచ్చిన	"
11. అడుగోరాబయలం	9
12. పంచబాణినుసాధించ	10
13. పోదాము రావేజిత్తి	11
14. గురుసాదంబులె	12
15. వందనంబొనగింతు చెకొనుడీ	"
16. త్రిగభంగురంబగు	18
17. దేవమాగము దెలిసిన	14
18. మాడుగుణములను	15
19. దాతలె స్మృతు వెలియ	16
20. ఏమిజెప్పదు కేమియ్యపుదు	17
21. భయమందుకే మోససా	"
22. అపోకూనసా	19
23. జనులందఱ్ పిచ్చుకొ మెరుకెండ మావుగా	21
24. అనలక సాగరిమన	21
25. వాదమూడ రా. భారా	22

బోవుటయు గూడ మానుట దట్టసింపుచు వచ్చెను. ఉపా
 ధ్యాయనకు జీతమీయునుని తల్లిదండ్రులు దనచేతికిచ్చిన సా
 మ్మును దారిబోవునప్పుడు బీదలగుపడినతోడనే దయారస
 వృద్ధయుండై వారికొసంగుచును, వస్త్రప్రసాదు లగుపడిరేని
 కొంచెమైనను సంశయింపక తనపైనుండు వస్త్రముల నిచ్చుచు
 ను, నాదరింపుచుగడుసంతోషముతో నింటికిపోవుచుండువాడు.
 ఒకనాడు తల్లిదండ్రులు గొన్ని ఫలముల దెమ్మని యంగడికి
 బంపగా నచట కొందఱు బీదలగుపడినతోడనే తనచేతచున్న
 డబ్బును వారికిచ్చి రిక్తహస్తములతో నింటికి దిరిగివచ్చి తం
 డ్రుడై యెదుట నిలువ దండ్రులచూచి పండ్లు కొనితెచ్చితివా యని
 తన్న నడిగిన “తండ్రీ! మీకు క్షణకాలము సుఖమును గలి
 గించు పండ్లను గొనక శాశ్వతసుఖమునిచ్చు పండ్లను గొంటి”
 నని తా నొసరించిన కార్యమును వివేదించెను. ఇట్లు దన
 చేతకొలది దానధర్మంబులు జేయుచు నెందైన హరికథలు,
 భజనలు జరుగుచున్నగాని, లేక యెవ్వరయిన భక్తులు నచ్చి
 నగాని యచ్చటచ్చట కేగుచు సర్వ కాలములయందును,
 భగవంతుని తనమనంబున ధ్యానించుచు, నైహిక తాపత్ర
 యంబునందు దన మనస్సును జొరసీయక సదా పరచింత
 గలిగి వర్తించుచుండెను. పదునాలుగు పదియైదు సంవత్స
 రముల యీడువచ్చువరకు నానాటికే భక్తివృద్ధియై ప్రాప్తం
 చక సంబంధ బంధములకు దూరుడయి ప్రాప్తంచక విషయం

బుల యస్థిరత్వమును మనమున దలపోయుచు స్థిరమై
 నట్టియు, నద్వితీయ మయినట్టియు, యా బ్రహ్మానంద మెట్లు
 లభించునాయని పరితపించుచుండు సమయమున బందరు
 కోటలోగల “చాదమ్మ” యను నొక మహాపతివ్రతా శిరో
 మణిసింగించి యామెవలన గొన్ని రహస్యంబులు గ్రహించి
 యామెను దనకు గురువుగా భావించుకొనెను. ఆ పతివ్రతా
 శిరోమణి యాబాలుని గాంచిన తోడనే యతని సుగుణము
 లును, శాంతంబై మూర్తీభవించినదో యన నెప్పారు విగ్ర
 హంబును, భగవద్భక్తియును, జూచి యాయన మహానుభా
 వుండని యెచి వారికి శిష్యురాలుగా నుండెను. జననీ పు
 త్రులనలె నొకరి కొకరు సహాయులుగా గొంతకాలమునుం
 డిన పిదప యాచాదమ్మ సమాధి నొందెను. తదనంతర
 మీ యవధూతగా రింటచుండుట తగ్గించి యడవులయ
 మను, సముద్రతీరమందును నేకాంతమున సంచరింపుచు, నె
 డకును వాసకుచు చలికిని జుకక, యాకలి, దప్పి మొదల
 గువానిని లక్ష్యమునేయుక నిద్రయనుమాటయే మరచి రా
 త్రియయు బగలనియు విచక్షణలేక యాహారాత్రములేకా
 గ్రచిత్తుడయి తపస్సుగావింపసాగెను. అక్కడ నెవ్వరయిన
 దటస్థించి మాటలాడించిన యెడల గొన్ని సమయముల
 బ్రాపంచకవిషయమగ్నత లేమిచే మాటలాడ కుండుటయు,
 గొన్ని సమయములయందు బ్రహ్మానందానుభూతుడయి తన

లోదాను నవ్వుకొను చుండుటయు, జూచి మూఢత్వముచే
 వీనికి బిచ్చిపట్టినదాయని తలచుచుండిరి. ఇట్లుండ తండ్రి
 యీతనికి పెండ్లిచేసినగాని పిచ్చికుదురదనియెంచి తత్ప్రియ
 త్నములు గావించెను, గాని యాతపసి తగు సమాధాన
 ములతో సంసార పాశముల దపులక తప్పించుకొనియెను.
 కొన్ని సంవత్సరము లీ రీతిగా తపోనిష్ఠాగరిష్ఠుడయియున్న
 పిమ్మట దన మనోరథమీడరి భవబంధ విముక్తుడై బ్ర
 హ్మనంద పదవిని బొంది యామహానందమును, సజ్జానాంధ
 కారమున మునిగి దరిగానక తల్లడిల్లు మానవులను జూచి
 మిక్కిలి జాలిపడి వారల దరిజేర్చు కుశూలము గలిగి
 రేయింబవళ్ళు పద్యములతోడను, గీర్తనలతోడను, వచనముల
 తోడను, కథలచేతను, ఉపమానములచేతను, సామెతలచేతను
 అనర్గళ వాగ్ధోరణి ప్రవాహంబుచే బోధింపుచుండెడివారు.
 ఆహా! యామాటల మాధుర్యము, వాని యర్థగాంభీర్యము,
 ఆకవితానైపుణ్యము, ఆకంఠస్వరము, ఆబోధాప్రజ్ఞ
 యు, వినిన ప్రతిమానవుడను, నిశ్చేష్టితుడయి బాహ్యవలె
 గదలక యాచడుపురానివానినోట సకల శాస్త్రసారమును
 మృదుమధుర వాక్యములతో నచ్చుటనుజూచి యచ్చెరువు
 నొందువారు కొండలును, వారి యాకర్షణ దగిలినమాత్రము
 ననే ప్రపంచముమరచి భగవద్భావమునందు మగ్నులయిన
 వారు కొండలును, అనందమున గంతులువేయ వారు కొం

చతును, నిట్లు పలుతెరంగుల చిద్విలాసముగా గుమిగూడి యుందురు. కొందఱు వీరి మనోధైర్యమును, భక్తినిశ్చలతను, యింద్రియ నిగ్రహమును, తపోమహిమను గనుగొనసమక ట్టి పలుదెరంగుల పరిశీలించియు దరిగానక విఫలమనోరథులై శ్రీవారి నిశ్చలవైరాగ్యమును గొనియాడి యాతండు సామాన్యపురుషుండు గాడనియు కేవల భగవత్స్వరూపుడనియు శిశ్రూషలు జరుపు చుండెడి వారు. ఇట్లు కొంతకాలము కాలక్షేపణ జరిపి తదుపరి శ్రీవారు శిష్యవర్గముతో “ఇక ఆరుమాసములకు నిజస్థితికి జనుచున్నాను” మీరుమేలు కొనుడి! మేలు కొనుడి యని ముందుగనే తెలిపిరి. తదుపరి నింక పదియేను దినంబులలో దేహము విడుచు చున్నానని చెప్పి శ్రీ వారు పరమాత్మయందు బూర్జైక్యము బొందువరకు బోధలు సల్పుచు, బ్రతు శిష్యులు దన వియోగంబునకై తల్లడిల్ల నేను లేననిమీరు భయపడకుడు. నేనునుడివిన ప్రకారము నడచిన ప్రతివానికిని దర్శనము నొనంగి సంశయములు దీర్చి కడతేర్చెదనని ధైర్య ముపదేశించి 1905 నం॥ ది 4 డిశంబరు తేదీన బ్రహ్మైక్యమును బొందిరి.

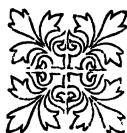
ఈ మహానుభావుడు లోకహితార్థమై సమాధి నిష్ఠను జాలించి యప్పుడప్పుడుపదేశించిన వాక్యములును, పద్యములును, కీర్తనలును, వ్రాయుటకు వీలు పడనంతటియనర్హధా

రాయుతమైయుండుటచే, అవివేనవేలు యున్నను, నధికప్రయాసచే యీకొంచెము కీర్తనలను, పద్యమాలను, కథలను, మాత్రము అక్కడక్కడ శిష్యులు వ్రాసుకొనినవి మెక్క చోట జేర్చియీరూపకంబుగ నిప్పటికి నింతమాత్రము జనోపకారము కొరకు ప్రచురించుట కలిగినది. ఇందే డప్పలున్నను వానిని కొనిన వారి పొరబాటులే గాని త్రిరంగావధూతలవారి నోట నుండియొకప్పుడును పొరబాటురానేరదు. గనుక తప్పలను మన్నించి, ఒప్పలను మాత్రము గ్రహింతురని మాజదువరులను బ్రార్థింపుచున్నాడను.

ఇట్లు

ఆత్మారి రామమోహనరాయ్,

గుంటూరు.





ఓం

శ్రీరంగావధూతలవారి శాసనభవజ్ఞానకీర్తనలు

1. రాగం, జంఝూటి—అదితాళం.

రారా సద్గురుదేవా । వేవేగమే ॥

1. రారా సద్గురుదేవా । యేర మహానుభావా
నేరమంచక బ్రోవ । వేవేగమే ॥రారా॥

2. యుక్తా యుక్తము । లెరుగనివాడను
భక్తార్చిత గావ । వేవేగమే ॥రారా॥

3. కనగ్రుడ్డి విన చెవుడు । కనలేను వినలేను
మనవి చేకొనవేర । వేవేగమే ॥రారా॥

4. రాగ రహితదివ్య । భోగమహిమ జూపి
బాగుగ నేలరారా । వేవేగమే ॥రారా॥

5. ఇంచుకైనను మొరా । లించవు దీనుల
చంచలతను బాప । వేవేగమే ॥రారా॥

6. ధర రంగదాసాఖ్యుండు । మఱిమఱి మొరలిడ
లఱమర దేలార । వేవేగమే ॥రారా॥

2. రాగం, హిందూస్తాని కాఫీ-ఆదితాళం.

1. నయనారె చందమ్మ । నయముద్దులమ్మా
భయమోహముల నిల । బాసియుంటివిగా ॥నయ॥
2. ఎందూన నలసట । జెందవీవమ్మ
సందేహ శూన్యము । నొందియున్నావే ॥నయ॥
3. నాదుబిందుకళా । తీతమైనావె
ఆదరించెడిగురు । పాదుపు నీవె ॥నయ॥
4. గుణరహితమైన । ఘనురాలవమ్మా
అనుమానములుమిమ్ము । నంటపుసుమ్మా ॥నయ॥
5. మోదభేదములేని । సాధురాలవే
వాదభేదము మాని । వసియించినావే ॥నయ॥
6. వాసిగ ధరరంగ । దాసుడనమ్మా
మోసమేమిక నన్ను । పోషించుమమ్మా ॥నయ॥



3. రాగం, ఖీలు—ఆదితాళం.

1. సుందరచిన్నది । బందరునున్నది । అందరికందదు
వినరా , పొందుగ పెద్దవీధి । నందున వెలసియా ।
నందముతోనుండేనురా ॥సుంద॥
2. ఫలాఫలములకు । మూలదేవియై । కలకాలమునుండు
నురా , లీలగాను జగ । మేలువాణి మా । పాల దేవిగ
నుండేనురా ॥సుంద॥

3. మీసముద్దెడి | రోషగాండ్రెల్ల | మోసపుచ్చెనన్న
దిరా + దాసజనుల ని | మేషమైన యెడ | బాసి
యుండ నన్నదిరా ||సుంద||
4. రవ్వలమేలిమి | మువ్వలహారము | రవ్వజేయుచుండె
నురా + నవ్వనాపలే | మెవ్వరమైనను | వహ్వయేమి
జెప్పుదురా ||సుంద||
5. అటమరేలర | మొరాలించె న | ద్దురుదేవియైయుండె
నురా + దురితాత్ములను | దరిజేర్చకను | ఘోరనరక
మొసగునురా ||సుంద||
6. భ్యాతిగ రంగావ | ధూత సుతునిపై | ప్రీతిజూపుచుం
డెనురా + మాతామహేశ్వరి | జ్యోతీస్వరూపిణి | నీతి
దెల్పుచుండెనురా ||సుంద||



4. రాగం, నాదనామక్రియ—అదితాశం.

1. ఎందుబోదునే | ఆనందరూపిణి, నే | నెందుబోదునే
ఎందుబోదునా | యందుప్రేమలే | దిందుముఖచం
దమ్మ జననీ ||ఎందు||
2. నమ్మినాడనే, ఓ | యమ్మాచేకొమ్మా | నెరనమ్మినా
డనే + నమ్మినాడనో | యమ్మనన్నుచే | కొమ్మవర
ముల | నిమ్మవేగమె ||ఎందు||
3. నందనుండ నే ధర | బందరుపురనివాసి | నందనుండ

నే ♦ నందనుండయే । నందుజూపెదవొ । వందనంబు
భవబంధవిమోచని ॥ ఎందు॥

4. ఆదరించవే నీ । పాదసేవకుడ న । న్నాదరించవే ♦
ఆదరించు నీ । పాదసేవకుడ । మోదముతోడను ।
వేదపురాణి ॥ ఎందు॥

5. దాసు నైతినే । భాసురంబుగ రంగ । దాసు నైతినే
♦ దాసునైతినను । కాచిబోవుమ । దోసిల్లాగ్గితిని ।
మోసమేమికను॥ ఎందు॥



5. రాగం, యదుకుల కాంభోజి—ఆదితాళం.

జనులారా జనులారా! మా! జనని చందమ్మను! గనిరా
మీరెచటైన॥జను॥

1. తెల్లనిచీరెగట్టి । నల్లని రవిక దొడగి
చల్లని కృపవెద । జల్లెడి మాతల్లి॥జను॥

2. ఒంటి కాసు నల్ల పూసల్ । కంఠమున తాలిబొట్టు
జంట బాయక భక్తుల । నగటి బోచెడి తల్లి॥ జను॥

3. నిగ నిగ లాడెడు । నీలవర్ణపుచాయ
లగణితముగ । సుగుణము లొందిన తల్లి॥ జను॥

4. కాళ్ళకు కడియాలు । వ్రేళ్ళకు వెండి మట్టల్
నీళ్ళభావియొద్దెన । నిలచుండుటెరుగదు ॥జను॥

5. దాసురంగయ్యనుతుని । బాసి యీభువిలోన
ఆశలెల్లనుగోసి । వాసికెక్కిన తల్లి ॥జన॥

6. కీర్తన, ఆదితాళము.

1. వట్టిది బొమ్మలాటా । నేనేమనిజెప్పుదు జూటా । మా
టలచే నెక వేషముదాల్చుక । చోటుగానక పూటల
గళువును ॥వట్టిది॥
2. నాదనుభావము । నమ్మిదిరుగుచును । బోధనుయెఱు
గక । వాదములాడెటి ॥వట్టిది॥
3. కాయము సిరము । కాదనియెఱుగక । కామక్రోధమున
కానక తిరిగెడి ॥వట్టిది॥
4. చర్మనరములు । యెఱుకలు చీము । రక్తముతోడవి
రక్తిగనుండెడి ॥వట్టిది॥
5. సారహీన సం । సారమునందు । కోరికచేత వి । చార
మునొందెడి ॥ వట్టిది॥
6. దండిగ తలారి । రంగదాసునని । రెండేదినములు యుం
డిపోయెడి ॥వట్టిది॥

7. రాగం, ఖేలు—అదితాశం. (జోరామాదిరి)

1. ఏమి నేతు కొలగాని జన్మమతి । బాము చూపు
తుండమ్మా • పామరుండ చెడు నోమునోచితిని । కోమ
లాంగి చందమ్మా॥ఏమి॥
2. స్వల్పవృత్తి సంకల్పముచే భువి । నల్పుడసయితి నో
యమ్మా • చిల్పి చేష్ట యీవల్పుదీరమది । నిల్పలేను
చందమ్మా॥ఏమి॥
3. సారవిహీనుని జేరదీసి నెడ । భారము నెంచకోయమ్మా,
వేటు దిక్కు యుపకార మొనగ లే । దాదరించుచంద
మ్మా॥ఏమి॥
4. వృక్షము విడచిన పక్షి నైతి నా । కక్షయ మొనగు
మోయమ్మా • రక్షణ సేయవె తక్షణ మిలవల
పక్షమేల చందమ్మా॥ఏమి॥
5. తుచ్చభోగముల స్వచ్ఛ మేడనే । నచ్చమెరుగనో
యమ్మా • బిచ్చగాడనై వచ్చినాడ జయ । మిచ్చి
బ్రోపు చందమ్మా॥ఏమి॥
6. ఈదలేను భవసాగరముననీ । పాదసేవకుడనమ్మా
క్రోధమేల కడు బీదవాని న । న్నాదరించు చందమ్మా॥
ఏమి॥
7. రంగదాసు నుతుడొంగి నేవ లు । పొంగుచు
జేయునోయమ్మా • అంగనరో పర సంగ తెరుంగక
భంగపడితి చందమ్మా॥ఏమి॥

8. రాగం, ఖీ-అదితాళం.

జీవాయిది వినుమా । సత్యమెవెరి । జీవాయిది గను
మా • నమ్మరాదీ మాయ సుఖము । యిచ్చుహిజూ
టాని దెలియవె||జీవా||

1. సారిములేదాని ప్రకృతి । జేరనేమి లాభ మిలలో
దారి. గానలేక వ్యర్థమై । యూరకె చెడిపోకునుమ్మా||
జీవా||
2. ఎచ్చటో పరి పూర్ణ మున్నది । హె చ్చుగాగాంచె
డనని • పిచ్చియాశల లోడ వెతల । జొచ్చిమోస
మొందకేభవి||జీవా||
3. అంతయు నీ వనెడి యునికి । యెంత దూరము తర
చిచూచిన • వింతగానీలోనె గలదిక । భ్రాంతులను
యెడబాపి జూడుము ||జీవా||
4. ఎప్పటికి ముప్పులేదని । ఒప్పుగా నీలోన నీవె
యిప్పుడే మేల్కొంచి జూడుము । తిప్పలను బడబో
కుభువిలో ||జీవా||
5. రాగములను గూడి తుచ్చ । భోగమనుభవించినెడల
వేగమే సదానంద । యోగివై యుండుట కల్గున||
జీవా||
6. తనయుడగు రంగావధూత । గుణము కుదిరెడి బోధ
జేసెను • జనన మరణము లేనివైభవ । మనయమును
గనుగొనుము వెర్రి||జీవా||



9. రాగం, నాదనామక్రియ—ఆదితాళం.

1. అద్దికొంపేమానసాయిది అద్దికొంపేమానసా బుద్ధిగా
శ్రీగురునిపదముల | వద్దనేజేరుండవే|| అద్ది ||
2. కంటికింపుగానునేను | యుంటిననుకొంటివా | యింటి
నుండిలేచి తేసరి | మంటిలోగలిపింతురే|| అద్ది ||
3. తొమ్మిదీద్యారాలుదీని | కారుగురువొంగలే | దూర
ముననున్నాడుదొర | గాడువెళ్లిచెప్పవే|| అద్ది ||
4. దినమునకుమూసుసాకులు | రవాణనరుసులుజరుగునే|
దిగుమతులు యెగుమతులచేతను | దిరుగుచుండుట
గలునే|| అద్ది ||
5. నేనుజూడయుండెనుమరు | నాకులేకపోయెను | మండ
లంబునరాకపోకలు | రెండుగలిగియుండెను|| అద్ది ||
6. ఆయుమగలనెజోసుపాడు | గోలలుగనుండెనే | మూడు
దాటవలయునిది | జోసుబాడుకయుండెనే|| అద్ది ||
7. ఎప్పుడోయొకనాడుబోవుట | తప్పదుయెవ్వారికిన్ | తిప్ప
లుబొందెదవుగాన | నిప్పుడేగనుమిమ్ముహిన్|| అద్ది ||
8. అంతమాయయెకానిమరియిది | యంతయునుయేమిటే|
వంతగాయిలలోనరంగ | దానవస్మృండముడే|| అద్ది ||

10. రాగం, ఫీలు- ఆదితాళం.

1. సురలుమెచ్చిన|సుందరాకారునిమందిరమున్నదిఒరేఒరే
మందిరముననున్న | మద్దురునాయనకువందనమంటిరా
ఒరేఒరే| సు

2. మాయలేనిపు | పాయములోనదు | పాయముజూపెర
ఒరేఒరే | కాయమున్నుఆ | దాయములెల్లను | కల్లని
దెల్పినదొరేఒరే | సు ||
3. కర్మరహితమగు | నిర్మలస్థానపు | మర్మముదెల్పినదొరే
ఒరే | దుర్మార్గత్వము | దూరపరచెడి | దారిజూపిన
దొరేఒరే || సు ||
4. సారమైనయుప | కారముచుకరు | వారజేసినదొరే
ఒరే | జేరదీసినాభారమంచుపలు | మారుజెప్పినది
ఒరేఒరే || సు ||
5. తానుగానిదేదియునులేదను | ధైర్యముజెప్పిన దొరే
ఒరే | మానుగానురంగావధూతకును | మర్మముదెల్పిన
దొరేఒరే || సు ||



11. ముఖారి- ఆట.

1. అదుగోరబయలు | అగపడుచున్నా | డతజేనిశ్చలుడు | గతి
యనిశ్చ్రగురుహితబోధలనువిని | నుతియించుచున్నట్టి
మతిమంతులరజాతు || రదుగో ||
2. వేషధారులుఆర్యులనెల్ల | దూషింతురెపుడు | కాసు
కాసుకుపదేశములని పెర్రి | ఆశజెందుటెగాని లేశము
గనలేరు || అదుగో ||
3. ననుగెల్వమనుచుఆవల | నాదుగురుడన్నాడనుచు | పని
బూనినీవిట్లుపడుటెందుకీపాట్లు | తనుదానుగనవలెకను
లుమూసినలేదు || అదుగో ||

4. యెన్ని మాటలాడుకున్నా ! అంచేమిలేదంతా వట్టిదిను
న్నా । పిన్న బుద్ధిచెయ్యరుగున్నా మందురుగాని! కన్న వా
రట్లెన్నడనబోరువినరోరి॥ అదుగో ॥
5. నాగురునిమించి వేరెవ్వరనుటేమిమంచి । పంచనశేయక
వసుధలొవారల । పంచగోరునట్లుమదినుంచవలెనుమ్మ॥
అదుగో ॥
6. అచలులమనినామములు బెట్టిననేమి । మచిలిబందరులో
నవసియించియున్నట్టి । అచలశ్రీగురువులు అవధూత
లెరుగుదురు॥ అదుగో ॥

12.

1. పంచబాణనిను సాధించజ్ఞాన । మానా । పంచబాణా॥
యించుకై నభయముంచదాయెమది । నెంచిజూడజ్ఞా
పంచమందుక్రియ॥ పంచ ॥
2. హతమునేతునిను । హితగతినిరోతు । వెతలుదీరసమ్మ
తినరింగితిని । పతితముడిగినదతినిజేరెదను॥ పంచ ॥
3. పెరుగ నేలచివరకు తరుగమేల । విరగదంతునందరివలె
గామర । పరుగులెత్తవలె అరగదీతునిక॥ పంచ ॥
4. హద్దుమీరకలహమొద్దుపోర । బుద్ధిలేనివారొద్దనుండ
తగు । పెద్దలుభువిపరిశుద్ధులెరుంగుము॥ పంచ ॥
5. వట్టినానుగోతిలొపెట్టెదాను । వట్టిమాటయనిమిట్టిపడి
నయడ । పొట్టచీల్తునికదిట్టమెరుంగుము॥ పంచ ॥

6. దొంగవీవు, రంగుగలొంగినావు! భంగపరచినిన్ సంగర
మందున । రంగదాసు సీపొంగడంచునిక॥ పంచ॥



13. రాగం, నాదనామక్రియ—ఆదితాళం.

1. పోదామురావే జీవీ । మన । కాధారుడగు శ్రీగురు
పాదములదరికి ॥పోదా॥
2. ఈధరణిలో దరి । లేదని తెలుసుక
శోధనజేసి మోహ । బాధలెల్లను విడచి ॥పోదా॥
3. ఏమిలేదని నమ్ము । కామాదిగుణముల
బాముల బడసేల । తామసముల నడచి ॥పోదా॥
4. ముచ్చట నొందెదవు । మచ్చరములచేత
హెచ్చరికతోడ । నిచ్చట నిల్వబోవు ॥పోదా॥
5. అన్యగుణము నిన్ను । భిన్నముజేయుగాన
శూన్యముజేసి బహు । నాణ్యపదవి నొంద ॥పోదా॥
6. మనవారు మన మనె । మమతలలోబడి
అనువైన తరినివిడి । అన్యాయమొందసేల ॥పోదా॥
7. కలకాల మీకామా । దులగు దగుల్పడి
వెలునడలేక జన్మ । వేదనలనొందెదవు ॥పోదా॥
8. రాను యోనులనుండి । పోను దేహమువిడి
కానుమ యింక నైన । మానవజన్మమును ॥పోదా॥
వాసిగ తలారివారి । పంశమందున రంగ
దాసుని మాటలు । మోక్షపు బాటలు ॥పోదా॥



14. రాగం, ఫీలు—అదితాశం. ||డోరామాదిరి||

1. గురుపాదంబులె | పరిపూర్ణంబని | గురితోనమ్మును
సుజ్ఞాని * చిరకాలంబును | నరకమునొందును | పరి
పరివిధముల నజ్ఞాని ||
2. అతీతమార్గం | బచలంబేయని | యాత్మ దలంచును
సుజ్ఞాని * మతినిలుపక నీ | క్షీతిమోహంబుల | హత
మైపోవును అజ్ఞాని ||
3. కాలహరణమును | జేయకతాదు | ష్కలిలోజేరడు
సుజ్ఞాని * పాలుమాలి సంసార | జాలమున గోలలచే
జెడునజ్ఞాని||
4. వాసిగ ధర రంగ | దాసుని భావము | పలుమరు
తరచును సుజ్ఞాని * లేశమయినవి | చారణ నేయక
మోసముజెందును అజ్ఞాని||



15 . రాగం, వాదనామక్రియ-అదితాశం.

వందనంబొనరింతు చేకొనుడీ | భువి నందరికినే ||వంద||

1. వందనంబొనరింతు చేకొను | డెందరో మహానుభా
వులు * రంధ్రవిడి అద్వైత బ్రహ్మ | నందమున దేలా
డుచుండురు ||వంద||
2. గాఢమై యతిగోప్యమై తగు | జాడగనుగొని రూఢివిడు

వక • మూడుకాల్వలుదాటి నిశ్చల । వేడుకను గని
వెలయువారికి ॥వంద॥

3. మోదభేదములేని యార్దులు । భేదమెరుగని సాధు
మూర్తులు • వేదవేద్యులైన వారి । పాదపద్మము
లాత్మదలచుచు ॥వంద॥

4. లింగమును దిగమింగి నార్దురు । దొంగలను మృతి
నొందజేతురు • సంగరహితము నెఱుగు పూర్ణుల ।
కొంగి సేవలుజేయువాడను ॥వంద॥

• కుళ్లునంటని దివ్యపురుషులు । కల్లుద్రావిన పగిది నుం
దురు • యెల్లరిని సమప్రియమున తమ । యల్లమున
భావించువారికి ॥వంద॥

• లోకాతీతు లధికనిత్యులు వి । వేకమున సర్వమును
మరతురు • రాకపోకలు రెంటినడుమను । యేకమగ
నుండేటివారికి ॥వంద॥

వాసిగా నేతైన బందరు । ప్రాతరామనపేటలోన •
భాసురంబుగ వెలసి రంగ । దాసునై నేనెల్లవారికి ॥
వంద ॥



16. రాగం, ఖీలు—అదితాళం.

క్షణ భంగురంబగు । దేహమునమ్ముక । సంచరించుట
నీకు । నరియగునా • ఘణఘణమను నిప్పు । లనుబెట్టి
మాడురె గనలేకయుంటివె । ఓమానసా ॥క్షణ॥

2. గురునాజుమీరుచు । గుణము కుదురులేక । శునక బుద్ధిలోనుండ । సరియగునా • మరణమునొందిన యర నిమేషములోనే । పరులపాలగుదువె । ఓమానసా ॥క్షణ॥
3. గంగ తుంగభద్ర కాశి కావేరికి । ఘనమనిబోయిన సరియగునా, మంగళపదవిని మదిలోనె గనవలెమాయ నుదెలియవె । ఓమానసా ॥క్షణ॥
4. ఘృత యింగీషు ప్యాసుజేసి సం । తుప్పిలోనుండిన సరియగునా • యిష్టముతో పరకష్టముసేయక । భ్రష్ట య్యిపొయ్యేవు । ఓమానసా ॥క్షణ॥
5. కాసులు పట్టెడ నాను గోధుమపూసల్ । వేసుకతిరిగిన సరియగునా • భాసురముగ లౌక్యవేషములన్నియు నాశనమని దెలియవే । మానసా ॥క్షణ॥
6. రంగు రంగుల్ గల అంగీలువేసుక । పొంగుచు దిరిగిన సరియగునా • రంగావధూతవైభంగములేని తె । అంగునెఱుంగవె । ఓమానసా ॥క్షణ॥

~*~*~*~

17. కాగం, ఫీటు—అదితాళం.

1. దేవ మార్గముదెలసిన మహానుభావులు । జన్మమునకు రారుగా । మరల పోరుగా ॥దేవ॥
2. సంశయముడిగిన నద్గురుబోధవిన్న । మీద మోక్షము న్నదీ అగుపడుచున్నదీ ॥దేవ॥

3. కానరానిదానిగను వారి కను । మానములు దీరునూ ।
దారికి జేరునూ ॥దేవ॥
4. కాసు క్రోధ లోభ మోహ మదాది గుణముల । కడ
కుజిమ్మిన గల్లునూ । కర్మము తొలగునూ ॥దేవ॥
5. సర్వము తాననిదెలసిన పూర్ణ భావము । లోనగంతులు
వేతురు । నిజమును జూతురు ॥దేవ॥
6. జాడ నెఱుగక జడలుబెంచిన । జన్మరహితంబగునా । తిరు
గుట తగునా ॥దేవ॥
7. ధారుణి తలారి రంగ । దాసుదెల్పిన వాక్యముల్ ।
యిహపర సౌఖ్యముల్ ॥దేవ॥



18. రాగం—ఫీలు—ఆదితాళం.

1. మూడుగుణములను । రూఢిగ విడచిన । వాడేపూర్ణు
దుదేవా • పాదుభ్రాంతులను । గూడియున్న యీ
గాడిద యెరుగదు త్రోవ ॥మూడు॥
2. కుక్కపంది యేనుగులను మ్రింగిన । చిక్కురహిత
మోదేవా • ఎక్కడ జూచిన నిక్కముగను తా । నొ
క్కడెగనబడు త్రోవ ॥మూడు॥
3. దేశకాల పాత్రల యందెన్నడు । ఆశయుంచడోదేవా

నాశనమగు యీ వేషములను భువి । రోసియున్న
యెడ త్రోవ॥మూడు॥

4. బాగోగులని యెడి । రాగ ద్వేషముల । నేగినొంద
డోదేవా • వేగనర్వపరి । త్యాగమందుగల । భోగ
మరసి నెడత్రోవ॥మూడు॥

5. బాలోన్మృతపిశాచరీతిగా । లీలనల్పునో దేవా • పీల
హర్షమును । నేల గొట్టిభువి గూలబడని యెడత్రోవ॥
మూడు॥

6. ముదముతోడ నద్గురు వరు కృపచే । గన్న భావమిది
దేవా • పదిలముగా రంగావ ధూతకిల । భాగ్యమొ
సగె నీత్రోవ॥మూడు॥



19. రాగం, ఫరజ్--ఆదితాళం.

దాతారె నద్గురు దెలియ, యిహపర॥దాతా॥

1. అందుట దుర్లభ మందరికిని యది । యెందుజూచిన
ను । నందు లేకున్నయది॥దాతా॥

2. ధూతసేయు కిరాతుకు లతిశయ । రోతగ జూతురు
నీతివంతులను ॥దాతా॥

3. మనసులోనున్నది మనసె యెరుగునది । కనుమనియ
న్నది । కనబడకున్నది॥దాతా॥

4. వాసిగ భువిలో వరరంగయ్యకు | భాసురముగనదివ
శమై యున్నది!దాతా!



20. రాగం, నాదనామక్రియ---ఆదితాళం.

1. ఏమిజెప్పుదు యేమిజూపుదు | యెండమావైయున్నది
చెండివేయగ వలయు నెరుకను | నిండుబయలొకటున్నది
2. తానుతానుయేకమైన | తావుగానేయున్నది
నేనునీవు లేని వలెనే | గానబడుచున్నది ||ఏమి||
3. ఆదిమధ్యాంతములులేక | అంతట తానున్నది
శోభజేసి జూచుకున్న | చోద్యమవుచున్నది ||ఏమి||
4. జపతపములు కానిది యది | జాతిభేదములేనిది
చపలచిత్తులకెందుజముగ | శక్యముగాకున్నది||ఏమి||
5. పుట్టుచావులేమిలేక | దిట్టముగతానున్నది
గట్టుపల్లమేమిలేక | ఘనతగలిగియున్నది||ఏమి||
6. హరిహరాదులకైనగాని | అలవిగాని దయ్యది
ధరణిలోతలారిరంగ | దాసుకనుభవమైనది|| ఏమి||



21. రాగం, ఘరజ్—ఆదితాళం.

భయమెందుకేమానసా, మానస, మనసా, భయ
మెందుకే మానసా, సద్గురుడుండ||భయ||

1. భయము యొందు | కభయము లొసగును || నయము
గాయా దయనుగోరి ♦ స్వయము గానీవుండికడుని |
రభయమునే జెందంగవలె|| భయ||
2. లేనియరుక పోయెననియను | మానము లేకుండజేసి
♦ దానిభావము దెల్పితనయభి | మానముమాన్నిన
వెనుక||భయ||
3. కొంచమైన | చొచలమును | నుంచకుండ దీసి వేసి
♦ మంచిదైన యచలమును బో | ధించిజెప్పుచున్న
వెనుక||భయ||
4. సంశయముచే బడక దాని | వంశమును నాశనము
జేసి ♦ హింసలెల్లరు బాసి పరచు | హింసనుగనుగొ
న్న వెనుక|| భయ||
5. యుకి చేకలినాయ దేహ | సకి ని విడవాడితుదకు
♦ రక్తిగా విశ్రాంతిగలయా | ముక్తిసలిబెట్లాడు
వెనుక|| భయ||
6. పట్టు విడుపు లేని బ్రహ్మ | చట్టువలెగదల కనిశము ♦
బట్టబయలైయున్నదాని | గుట్టును గను గొన్న వెను
క|| భయ||
7. ఎందుజూడ నఖిండ పూర్ణము | నందులేని స్వానుభ
వమని ♦ బంధ మోక్షము వీడి పరమా | నందమును
గనుగొన్న వెనుక|| భయ||

8. భేదరాహిత్యంబు మొది । బోధరూపకమైన దెలిగి
 • నాదు బిందుకళాతీత । వీధిని గనుగొన్న వెనుక॥
 భయ॥
9. నామరూప క్రియయు సర్వ । మేమియును లేనట్టిసితి
 గని • బాములను దెగవైచి తృప్తిచె । కామమును
 మరచిన వెనుక॥ భయ॥
10. ముఖ్యమైన పరిపూర్ణము । మక్కువతోజెప్పి నీకు
 శక్యముగానట్టిదిర । సౌఖ్యము చూపినవెనుక॥ భయ॥
11. నూటిగా నేటైన బుదరు । కోటపెద్దవీధిలోన • వాట
 ముగ రంగావధూతై పాటిగవిలసిల్లు వెనుక॥ భయ॥

22. రాగం, వాగోజి—అదితాళం.

అహానూనసా, మోహపాశమున, మోసపోయెదవు
 అహా ॥ దేవాశాస్త్ర కులాభిరతపి విడు॥ అహా

1. దిక్కు లెల్లగురుడొక్క రీతిగ । పిక్కట్లుచున్నాడె ।
 ఎక్కడ నెదకిన వాడె । కిక్కడెలనుకొని చాడె
 చిక్కుదీరుభువి । కొక్కె రాయివలె । ధిక్కరించకీ
 ది । చక్కనిభావము॥ అహా॥
2. పంచభూతము లైదుగూడి పా । పంచమాయెనిది
 వినుమా । మంచిచెడ్డ గనుగొనుమా । యొచనేమి
 లేదనును • కొంచమైన యూ । హించిచూడవతి ।
 చంచలంబు బా । ధించనేడ్చెదవు॥ అహా॥

3. ఊరు పేరులే నమితదూఃఖమును । చేరదలతువదియేల ।
దారితప్పినెడగోల । వూరక చెడెదవుమేల • కృర
మైనగతి దూరినెడల ని । హ్యారణంబుగ । నారడి
నొందెద॥ వాహ॥
4. పాపపుణ్యముల పాపుగోరచి । ద్రూపమె సత్యము
గాదు । తెరవేపునెరగినెడవాదు । పరితాపమొంద
పనిలేదు • రేపుమాపు స్వప్నోపదేశముల । దాపు
కేగయమ । కూసమెరుంగుము॥ ఆహ॥
5. నిన్ను నీవుగనకున్న సంగతిని యెన్నదలచవే మీడ ।
వెన్నెల నెసగెడిజాడ । తిన్నగనుండవె మూఢ •
యెన్నోజస్యములు యున్నవందురిటు । కన్ను తెరచి
గను । మన్నియు భాయును॥ ఆహ॥
6. కుక్కచందముగ నిక్కమెరింగియు । కక్కిసవస్తువ
కీపు । మక్కువ గొనుచున్నావు । చొక్కియుంట
గనలేవు • పక్కనె యున్నవి పెక్కువలలునిను ।
గ్రక్కున పట్టుకఁమొక్కిన విషవవు॥ ఆహ॥
7. ధరణిలోన రంగదాసు బోధలకు । తిరుగులేదనుచు
నమ్ము । నరగున దెలుసుకొమ్ము తరుగని భాగ్యమును
మ్మా • పరగబ్రహ్మ వేత్తలయినవారల । మరుగుజేరి
యతి మురిపమెరుంగుము॥ ఆహ॥



23. రాగం, నాదనామక్రియ—ఆదితాళం.

జగముండేదనృతమెరు, కెండమాపురా| యెరుకెండమాపురా.

1. బాసెడి స్వప్నముచ | కాశపడినయెడ | లేశమైనను
శుద్ధభాసమున్నదే|| జగ||
2. జ్ఞానమజ్ఞానము | లేనియచలమున | మానాభిమాన
ముల | మేనువిడువరా|| జగ||
3. ద్వంద్వరహిత యీ | నందము నెఱిగిన | యెందుజూచి
నబయ | లందేయుండురా|| జగ||
4. నిశ్చయముగనిది | హెచ్చరికగునది | గచ్చపొదను
జూచి| జొచ్చశ్రేయమా|| జగ||
5. భావాతీతమైన | శోవనుగనునెడ | నీవేసర్వమన్య
మేమియులేదురా|| జగ||
6. భాండజలముల యీ | దుండుభాస్కరురీతి | నుండేటి
భ్రాంతులను | చెడివేయరా|| జగ||
7. ధరణి బంధరుకోట| పురిపెద్దనీధిలో|వరసత్య చంద్రులై
అరయబిహారా|| జగ||



24, రాగం, నాకోజి-ఆదితాళం.

ఆనందసాగరమునదే | లాడుదామురండీ

తానందేతానైన | తాతక్కలన్యంబె|| ఆనం||

1. ద్వయదోష గుణరహి | తద్వయితమండీ |
భయమెందు బడరందు | బాగందుబరిసందు|| ఆనం||
2. భావాభావములరెంటి | కావలుందండీ
భావమొ యభావమొ| భావాభావములులేవు|| ఆనం||
3. అందిందు నందైన | యుందిచూడండీ
అందిందునిందందు | నందెందులేదందు|| ఆనం||
4. వాసిగరంగావధూత | జేసినబోధలెల్ల
నాశరహితమహో | ల్లాసమనుచువిని|| ఆనం||

25. రాగం, ఫీలు-ఆదితాళం.

1. వాదమాడే సాధులారా | వాదమాడకండీ |
మీ, పాదసేవకుడగురు| బోధవినుడీ|| వాద||
2. ఆకాశంబే బయలందురు | ఆకాశముగాదండీ,
ఆకాశమున జడత్వమున్నది|అగుపడుచున్నదండీ|| వాద||
3. మిథ్యాప్రాపంచకమనిరి | బ్రహ్మసత్యమా
అథ్యారో ప్రాపవాదము | మిథ్యకున్నదా|| వాద||
4. విపరీతమెగురు కృపగోరితిమని | నెపములెన్నకండీ,
చపల ముడుగని యుపదేశంబులు| చెడిపోవుటకండీ||
వాద||
5. ధరణిలోన రంగావధూత | మొరలువినండీ|
పరమభక్తవరులజేరి | తెరవుగానండీ|| వాద||

26. కాగం, నాదనామక్రియ-అధికారం.

ఏమిలేనిదనెరుగ లేరయ్యా । సోమరులతీత॥ మేమి॥

1. యేమిలేనిదనెరుగలేరు । తామసాత్ములైనవారు •
పామరత్వము వీడినద్దరు । స్వామిబోధప్రేమతోవిని॥
ఏమి॥
2. ఉండిలేనట్లుండి నిఖలము । నుండద్వితీయము నుండ
గాంచి • ఖండఖండమైన యట్టియ । ఖండపదవి
రెండుగానిది॥ఏమి॥
3. కాగడాను చేతబూని । వేగచీకటి రమ్మయనుచు•
బాగుగా బలచినగాని । సాగివచ్చునె త్యాగమొంది॥
ఏమి॥
4. గొడ్డలిచే నడవినంత । గొట్టిపారవై చువెనుక ।
చెడ్డవైన మృగములుండ । అడ్డులేక యొడ్డనబడు॥
ఏమి॥
5. మాయమాయమాయయనుచునె । బాయక సంసార
మందు • హేయమైన మడ్డిలోబడి । హాయిగానుండు
టనుమరచి॥ ఏమి॥
6. వెన్నయందే కాచనేయి । యున్నరీతి తన్నుదాను •
గన్నయెడల గమ్యపదవి । యున్నదితానున్నచోట॥
ఏమి॥
7. చూడగలడే గుడ్డిమనుజు । డేడనయిన నద్దమందు ।
రూఢిగా తననుందరతను । వేడుకతోగూడుకొని॥ఏమి॥

8. వాసిగ తలారివారి । వంశమండున రంగదాసు •
సంశయంబునులేని నిశ్చల । హంశమెరుగ కేయుచుం
డగ॥ఏమి॥

27. రాగం, నాదనామక్రియ—అదితాళం.

అందదు గదా, నిజమేదో । అందరికిని యచుభవ
మున! కందదు గదా, నిజమేదో॥

1. అచలమార్గమని । యార్దులు నుడువగ । అగున
కొందరు గురూపదేశం । బండుచు యాగురు శిష్యు
లిరువురు । అచలురమనుకొని । యానందించిన॥అంద॥
2. పరిపూర్ణంబట । యెరుక లేనిదట । యెరిగించెడి న ।
ద్దురుష కలండట • యెరుక లేని యా పరిపూర్ణంబు
ను । యెరిగించెదమని । యెట్లనెదరొ భువి॥ అంద॥
3. ఏను నీవు యనె భావము యెరుకని । యెంచిరిగద
ప్రాపంచము లేదని • నెను నీవు లేనిదె గురుశిష్యుల
నియమమేదయూ నేమియు లేనిది॥ అంద॥
4. బయలు బయలనుచు బల్కుగ నేటికి । భయరహిత
మైనదేనిర్చయలది • నయముగ యాబయలే బ్రహ్మం
బు । నమ్మినగోప్యము సంతటనున్నది॥ అంద॥
5. తన్ను దెల్పువాడే నద్గురుడని । పిన్నలుపెద్దలు నెన్ను
చునుండిరి • తనుదా నెరిగినతానేలేడే । యున్నదెచ
ట యా యుపదేశంబులు॥ అంద॥

6. రెండుమూడు నాల్గణాలుబెట్టిన | దండీగ్రంథములు
వచ్చుచువాటిని • నిండమక్కువను చేతమూని య |
ఖండులమని తా మెగురుచు దిరిగిన॥ అంద॥
7. విగ్రహపుష్పేనై వేద్యనష్టియని | అగ్రగణ్యులార్యు
లన్నరీతిగ • ప్రజ్ఞజెప్పెదరు సుజ్ఞానులమని | శీఘ్ర
ముగను నత్యుగ్రత జెందుచు॥ అంద॥
8. కాలుజూడ గడపదాటకుండిన | మాటలు కోటలు
దాటినపగిదిగ • చాలగ నచలము కీలకమెరిగిన |
శీలుచులేడని దూలనాడినను॥ అంద॥
9. జన్మంబెత్తిన అన్వయమవనిలొ | తన్మయ తారతమ్య
ము గనుగొని • నిర్మలాత్మతో నిలచి యుండుటకు |
కర్మనూత్రమే కారణమందురు॥ అంద॥
10. ఉన్నస్థితులను తిన్నగనందరు | యెన్నుడి యెరుకను
అన్నలారయిల • దున్నయినెనన దూడనుగట్టుడి |
యన్నచందముగ నున్నదిచూడగ॥ అంద॥
11. పదియిరువది రూకలు వశపరచెడి | అధికధనముగల
ఆప్తులైనయెడ • ముదమునయెరుకను మునువిడిపింతు
రు | పిదపపూర్ణమును ప్రియమునజూపిన॥ అంద॥
12. గుణరహితమె బహుగుహ్యంబైనది | జననమరణములు
జెందని జాగ్రత • తనలోతానై తరచిజూడవలె |
అనుమానముచే నటునిటుబోయిన॥ అంద॥

13. ధరణిలో సద్గురు నత్యవాణి చం । దమ్మస్మరణనిరత
మును జేయుచును • పరగతలారి రంగదాసునని కీర్త
న బాసిన కీర్తి కొరకెగా॥ అంద॥



28. రాగం, నాదనామక్రియ—అదితాళం.

ఆనందమే మానసా బ్ర । హృదయందమేమానసా॥

1. ఎంతతరచినను । అంతము దొరకదు । సంతకూట
మిది చెంతనె యున్నది । వింగ గురుశిష్యాంతరంగ
మున । అంతయు శూన్యము । భ్రాంతియె మూల
ము॥ ఆనం॥
2. అనవినరానిది । మనముననున్నది । గనునడవారికెఘన
మగు, నన్యలు । పనిబడితనకడ పాదములొత్తిన
మనవిని జూపెద మనుటది ధర్మమే॥ ఆనం॥
3. వట్టిది సర్వము । వట్టిదనుటయును । వట్టిది, భావము
వట్టిది వట్టిది । యిట్టిదట్టిదన దిట్టపడదు క్రియ । వట్టి
దొ, ఘట్టిదొ యెట్టిదొ వెలియదు॥ ఆనం॥
4. కొద్ది గొప్పయనె । రద్ది లేదనుభవ । సిద్ధము దీనిని
సిద్ధులుగను గొని । ముద్దుగ వృత్తిని వ్యర్థమనుచు
విడి । వర్థిలుదురట సార్థకమున బడి॥ ఆనం॥
5. ముదముతో శ్రీగురు । ముఖ్యశిష్యులకు । చెదరదె
న్నటికి అదుగో పూర్ణము । పదిల మెరుగు మని నడ

యులుగను మను । ట్రిదియును నెరుకే । హృదయము
శూన్యము॥ ఆనం॥

6. మోదము నోడను సాధులు రూఢిగ । ఆదిని షోడశ
మావల సత్యము । ద్వాదశ మంత్రము వేదనలేని
ది । భేదరహితమనె । బోధయు మాయయె॥ ఆనం॥

7. గోచర మంతయు గోతిని బఱు నది । గోచరమేదో
యగోచర మెట్టిదో । యోచన పరులకు దోచును
సర్వము । దోచియు దోచని బూచిగ నుందురు॥
ఆనం॥

8. పంచముద్ర యోగముల నన్నిటిని । మించిన గోప్య
ముచంచల రహితము । కొంచ మైన కొఱయుంచ
దు పూర్ణము । పంచన బడదది యెంచి చూచుటకు
॥ఆనం॥

9. రెప్పపాటులో చప్పున దేలును । తెప్ప చందమున
చెప్పను వీలా । యెప్పుడు తనలో నొప్పుగతానై ।
నిప్పును బోలిన నిర్ల యోగ్యత॥ ఆనం॥

10. తీరుగ జయమును గోరినవారై । ధారుణి వెతనంసా
రమునందే । దూరియుందురట, కోరిక లేకను । ధీరు
లుకలవర మూరకెగొందురా॥ ఆనం॥

11. నీలివార్తకలకాలము మాయా । జాలమువృత్తి
చెవాలలాడు నట । కీలేడబాయను వీలులేదురా ।
మూలము గనుబడదేలాగలెనో॥ ఆనం॥

12. చిల్లరగతులను, నొల్లని వారల । కల్లరి శూన్యము యె
లైడ సతతము । తెల్లముగను గొని మెల్లన ప్రకృతి ।
కల్లిడి నిర్మల యుల్లము నెఱి గెడ॥ ఆనం॥
13. రెండను మమతచే । యుండెగ యలసట । చెడినని
త్యము పండుగగలదని । దండి వారు దాని అండను
జేరుక । పండు వెన్నెలటు నిండియుందురట॥ ఆనం॥
14. రంగదాస వర సంగసె నెఱిగిన । భంగము లేని శైరం
గు నెరింగియు । మంగళ పదవిని । మది లోగన్గొని ।
సంగ రిహితులై పొంగుచు నుందురు॥ ఆనం॥



29 రాగం, మారుప—అదితాశం.

డుమ, డుమ, డుమ, డుమ, డుమ, డుమ్మా । డుమ,
డుమ, డుమ, డుమ, డుమ, డుమ్మా॥

1. పుట్టడు గిట్టడు డుమ డుమ్మా । కొట్టడు తిట్టడు డుమ
డుమ్మా । గుట్ట తెలసితే డుమ డుమ్మా । బట్టబయ
లయా, డుమ డుమ్మా॥ డుమ॥
2. భ్రాంతులు లేనిది డుమ డుమ్మా । బ్రహ్మాంబును నది
డుమ డుమ్మా । అతట నున్నది డుమ డుమ్మా । అచ
లంబే యీ డుమ డుమ్మా॥ డుమ॥
3. గేవును మావును డుమ డుమ్మా । రూపము లేనిది
డుమ డుమ్మా । చూపుల కందదు డుమ డుమ్మా ।
నూది మోపనిది డుమ డుమ్మా॥ డుమ॥

4. వాసిగ త్రిగురు డుమ మమ్మా । వరసత్య చందమ్మ
డుమ డుమ్మా । దాసు రంగయ్యకు డుమ డుమ్మా!
ధైర్యమై యున్నది డుమ డుమ్మా॥ డుమ॥

గురు శిష్య సంవాదము .

30. రాగం—ఘోష—ఆదితాళం.

1. నూదిమోపనందులేని । నూటు దెల్పుమగురువరా •
సాటిలేనిది యచల మనియెడి । సంజ్ఞ దెలియర
శిష్యుడా॥
2. సాటిలేని దనగ నెట్టిదొ । తేటపరచుము గురువరా •
తేటపరచెద నీనిమనసున । నాటియుండర శిష్యుడా॥
3. నాటి యూడిన వందుగలెడి । నధిక మేమిటి గురువరా •
బూటకము నిక చాటి నానా । చోటు జూతువు
శిష్యుడా॥
4. చాటి పోవను బూటకంబును । బాటయేదయ గురు
వరా • వాటముగ నీ రాగ ద్వేషము! మీటియుండర
శిష్యుడా॥
5. రాగద్వేషము లున్న యెడ భువి । నేగియేమిటి గురు
వరా • త్యాగమును గలిగింప నీయక । బాగుసేయవు
శిష్యుడా॥

6. బాగునోగను రాగ ద్వేషము । బాగదేమిటి గురువరా • బాగునోగులు గాని పదవిని । బాగెయంటిర శిష్యుడా॥
7. జరయు మృత్యును । జెందు జన్మమి చెందు చేతను గురువరా • కర్మచేతను గల్గుచున్నది । కారణంబిది శిష్యుడా॥
8. కర్మరాకకు హేతువైన । మర్మమేమిటిగురువరా • కర్మరాకకు జన్మహేతువు । జన్మరాకకు కర్మరా॥
9. జన్మకర్మల రాకమూలము । చెప్పమయ్యాగురువరా • జన్మకర్మల మూలమిదియని । జెప్పజాలనుశిష్యుడా॥
10. చెప్పజాలని హేతువేము । చెప్పమయ్యాగురువరా • తప్పలనుగల్పించుప్రశ్నిర । మెప్పుగాదురశిష్యుడా॥
11. పంచముద్రల యోగములకే । పరమపదవటగురువరా • మంచిగాగారాడివిద్యలె । యెంచిచూడగశిష్యుడా॥
12. మించినదియింకొకటియున్నది । అమితము శ్రీగురువరా • మించినట్టు మంచినిబో । ధించెదాను శిష్యుడా॥
13. కన్నుమూసితె గానబడదీ । మిన్ను యేమిటిగురువరా • యున్నదని భ్రమజెందుచున్న । యెరుకయిదియెర శిష్యుడా॥
14. ఎవనిచే నిర్మింపబడ్డది । యెరుకబ్రహ్మము గురువరా • యెవనిచే గాదెండమావుల । నీరువంటిదిశిష్యుడా॥

15. నేనునీవనె భేదమేర్పడె । నెందుచేతను గురువరా •
యెరుగచే నేర్పడెచుభేదము । యెరిగి విషవరశిష్యుడా॥
16. నేను నేనని యహముజెందెడి । నేనెవండచు గురువరా •
నీవెబ్రహ్మము నీవెయంతయు । నింశియుంటివిశిష్యుడా॥
17. బ్రహ్మ నేనని నమ్మదేహే । ద్రియములున్నవిగురువరా •
బ్రహ్మ నీవింద్రియములనుకొని । భ్రమలుగొంటివి
శిష్యుడా॥
18. యెన్నడిది లేదనుచు దెలియను । యెరుగజేయుము
గురువరా • నిన్నునీవు దెలిసికొను నెడ । నిలకడుండును
శిష్యుడా॥
19. నన్ను దెలిపే నాధులీరని । నమ్మియుంటిని గురువరా •
తిన్నగా వెలుగుచు బయలై । యున్నదదిగోచూడరా॥
20. ప్రియముతో మీదయచుబడసి । నయముదెలిసితి గు
రువరా • నయముదెలిపినందుకు నా । కేమియిత్తువు
శిష్యుడా॥
21. అంతమీ కర్పించుటకు నే । నెంతవాడను గురువరా •
అంతయనగా నేమిటిసి । తనువుదక్షిణయివ్వరా॥
22. తనువుదక్షిణయిచ్చితినిమి । యనుమతినిశ్రీగురువరా •
యిచ్చినట్టి తనవుపైవ । యిచ్చగలిగినద్రోహిరా॥
23. వసుధలో చందమ్మమాతకు । అచలమందెనుగురువరా •
మచిలిబందరులోన రంగ । దాసువశమిదిశిష్యుడా॥



మ ం గ శ హ ర తి.

కీర్తన— రాగం—నాదనామక్రియ—ఆదితాళం.

జయజయ హారతోయమ్మా-బిన్న-దయనేలు సత్యచందమ్మా

1. వీసమైనగాని ♦ వాసిని ♦ గనరాని!

దూషణ భూషణ ♦ రోసి యుండినతల్లి ||జయ||

2. పరాకుసేయక ♦ దురాభి మానము!

విరానవిడికడ ♦ తేరిన మాతల్లి|| జయ||

3. కోపాతిశయముల ♦ నోపకసంసార!

కూసముపై భ్రాంతి ♦ నేవణచిన తల్లి|| జయ||

4. శ్రేయమని గురు శిష్య ♦ న్యాయమున నాట్యమాడి!

బాయక పరలోక సుఖమును ♦ మాయనుదాటిన తల్లి||జ

5. సరిలేని ఆర్యస ♦ మాజములందున

విరివిని గనినతి ♦ మరుగునొందిన తల్లి ||జయ||

6. నదురు బెదురులేని ♦ కుదురును గనుగొని!

చెదరక ముదమును ♦ పదిలపరచినతల్లి! ||జయ||

7. ధరణి బందరు కోట ♦ పుర పెద్ద వీధిలో!

పరమాత్మ యనబడె ♦ బిరుదు నొందినతల్లి! ||జయ||





శ్రీరంగావధూతలవారి

శ్లోకానబోధక

1. నరకము, స్వర్గము, మోక్షములగుఱాచ్చి.

—:(౧):—

లోకంబను పట్టణమున అవివేక మనెడి మహారాజు గారు కాను,కోధ, లోభ, మోహ, మద, మాత్సర్యములను ఆరుగురు బాట్లు కలవారుగా నుండిరి. ఈ పట్టణమున నుండు ప్రతి వారును యీ పట్నాధిపతి విలాసము చొప్పున విహరింతురు. ఈ ఆరుగురు బంట్లలో యేబాటును విడిచినను తమ నటన క్రమముగా నెరవేర్చుకొన వీలు యిసుమంతయిన నుండదు. కాబట్టి యొటిటివారుగా నుండినను యీ యారుగురి బంట్ల ననుసరించియే నడువ వలయును. లేనియెడ వీరి కాల మీ పట్నమందున్నంత వఱకు నిక నేలాగునను గడువదు. ఈ పట్నమందుండువారిస్థితి, దీపమును జూచి ఫలముని భ్రమసి నందు పడిచచ్చెడి పురుగుల పగిదిగానుండును. ఈ పట్నమందుండు వారే అధములు.

(1) కామము:—అనగా ప్రపంచ మందు గల విషయము లప్రత్యక్ష గోచరంబున దోచు అనుభవములను జూచి, అది ఇది, కావలెననెడిగుణము.

(2) కోధము:—అనగా కామగుణమున బయలు పటచబడు విషయజాలంబున అనుభవమేమైన భిన్నంబు నొందుచుండినగాని, నొందిన గాని, ఆనమయంబున రేగు తామసగుణము.

(3) లోభము:—అనగా కామగుణమున ప్రేమింపబూను విషయములలో నెద్దియైన బోవునేమో యనెడి పిరికిగుణము.

(4) మోహము:—అనగా కామయనికియందు గల విషయములయందు అనుభవజేడాను గాంచి ఆహా అది బాగుగనున్నది ఇది బాగుగనున్నది యటంచు ఆశ్చర్యకరముగా వర్ణించు గుణము.

(5) మదము:—అనగా క్రిందుమీదు నెదుగక అంధుని పగిది విచారణ మటచి అందఱకన్న అధికుడనంచు విర్రగీగు గుణము.

(6) మాత్సర్యము:—అనగా నెదుట వారి కౌరవమును జూచి యోర్చలేక అనాదరణ నేయు గుణము.

ఇట్టిసితిగల యీ యాదుగుణంబులు లోకంబనుపట్ట

ణంబున : బంట్లని చెప్పంబడును. అవివేకమనగా అజ్ఞానము. ఇదియేనరకము.

లోకానుకూలంబను పట్టణంబు మఱియొకటి కలదు. వివేకమనెడి మహారాజు గాగుండిరి. సత్యము, జ్ఞానము, ధర్మము, దయ, శాంతము, ఓర్పు, యను ఆరుగురు బంట్లుగలరు. పైనుదహరించిన రీతి గానే యీపట్నములోనున్న ప్రతివారును ఈపట్నాధికారి వీలును దోచు బంట్లలో ఏబంటు లేక పోయినను సరియగు సంచారము సమకూడడు. కాబట్టి యీ పట్నమందున్నవారు యెట్టిఘనులుగానుండినను యీ యారుగురి సహాయము లేక కాలంబును గడుపుకొన వీలులేదు. ఈపట్నమందున్న వారి స్థితి దీపముచుజూచి పండని భ్రమసి అందఱు బడిచచ్చెడి పురుగుల చందము గాక, దీపమునంబడు నెడ చచ్చెదమనెడి యెరుకగలిగి, అలయా వెలుగున కానం దించుచు సంచరించెడి పురుగులొందఱు ప్రాప్తికి ఆప్తులుగా నుండరు. ఈపట్నమందుండు వారే మధ్యములు.

(1) సత్యము:—అనగా కలయందైనను అన్యతమాడని గుణము.

(2) జ్ఞానము:— అనగా నేను ఎచ్చటనుండి యిచ్చటికివచ్చినాను. ఎందుకు వచ్చినాను. ఇచ్చటనుండి యెచ్చటికిపోయెదను. నేనెవరిని. ఇదియంతయు నేమిటి? అనెడి యీశుద్ధ విచారణగల గుణము.

(3) ధర్మము:— అనగా చీమ, దోమ, నల్లి, పేను, మున్నగు బ్రహ్మవరకు గల అనంతకోటి జీవరాసులకుచు శక్తి వంచనలేక యువకారము సల్పెడి గుణము. ఇది మూడు విధములుగానున్నది. (1) ద్రవ్యము కలిగియున్న ద్రవ్యరూపేణ. (2) ద్రవ్యము లేనియెడ శరీర కష్టమురూపేణ. (3) శరీరము నందు బలము లేని నారయినయెడ, ధర్మముచేయునారిని జూచి సంతోషించినను ధర్మమే.

(4) దయ:— అనగా ప్రేమగాయుండుట. మరప్రాణములను మనమేరితిగా శూచుకొనుచున్నారమీ ప్రపంచమందు గల యెల్లప్రాణులను ఆతీరుగనే చూచుగుణము.

(5) శాంతము;— అనగా పగవారు నచ్చిపైబడి గొంతుక గోయుచున్నప్పటికి కోపించక నొకస్కన్నే కోయుతటి రెండవ ప్రక్కకూడ కోయుడియటంచు నానకాశము గలుగజేసెడిగుణము.

(6) ఓర్పు:— అనగా కొండంతమఃఖమునచ్చినప్పటికి కదలని గుణము. వివేకమునగా జ్ఞానము. ఇది యేస్వర్గము.

కీర్తియాశూన్యంబైన పురంబొండు గలదు. ఈపట్నమందు రేడు నాస్తి, దూతలునూ నాస్తి. ఈపట్నమునందుండు ప్రతివారును యెవరికి వారే స్వతంత్రులయి యుందురు. ఇందొకరి సహాయమున మరియొకరు నడువ బసలేదు. అందఱూ

నొకటిగానే యుందురు. దేదీప్యమానంబగుహాయి స్వతస్సిద్ధంబుగా నిండి నిబిడీకృతంబై యుండును. అఖండితంబైన యీపట్నము యొక్క నివాసుల యనుభవమును హరిహర బ్రహ్మాదులు సైతము వర్ణింపజాలరు. ఈ పట్నమందుండు ప్రతివారును మణులవంటివారు. ఈ పట్నమును మీరిన పట్నము మరియొకటిలేదు. ఈ పట్నమందుండు వారేయై త్రములు. ఇదియే లోకాతీతము, అనగా మోక్షము.

II చూతవృక్షములను గూర్చి.

ఒకయూరిలో ననేకమంది మనుజులుగలరు. వారందరు నైజముగా ఆకలియనునది యొకటి కలిగియున్నారు. ఆయూరిలో రెండు మామిడిచెట్లుగలవు. అందొక చెట్టుఫలములు విషపూరితములైనవి మరియొక దానిఫలములు మధురరసపూరితములైనవి. విషపూరితములైన పండ్లుగల వృక్షము వెల్లడిగానున్నది. రెండవది మరుగుననన్నది. ఆయూరిలోగల మనుజులు పరంపరా విషపూరితములైన పండ్లను తినినవారెల్లరు తినడమందు యాశగలవారై యభివృద్ధి నొందిన కొలది దుఃఖము ననుభవించుచుచుపావులగుటకు కారణంబయెను. ఆరీతిగానే మధురరసపూరితమైన పండ్లుదినినవారుతినడమందు

యాశగలవారై యభివృద్ధి నొందిన కొలది సంతోషము కల
 వారగుచుండిరి. ఈయూరునకు చూపుమేరను మీరిన యిం
 కొక యూరుకలదు. ఆ యూరునకేగిన ప్రతివారికిని నైజము
 గానుండు ఆకలి లేకపోవడమనెడి నైజము ప్రాప్తమగును.
 ఈ యూరునుండి వెడలి ఆయూరుచేరువరకుయీలోగానుండే
 దారిలోపైన చెప్పంబడిన రెండువిధములైన ఫలవృక్షములలో
 యేదియును గానంబడదు, కాబట్టి ఆకలిని దీర్చుకొనుటకు
 యిసుక రేణువంతయూధారమైనను దొగుకు నాయన, దొరకను.
 ఈప్రయాణమునుచేయ నెవరికై నాసాధ్యమగునాయన, సాధ్య
 ముకాను. ఇది కష్టతరంబైన కార్యంబు. కార్యసిద్ధికలిగెనేని
 కలుగులాభంబు నిరుపమానంబు. సాధ్యముకానటువంటి ఈ
 కార్యమును సాధించ బ్రహ్మాదులకే వశపడదని చెప్పవ
 చ్చును. ఎవరీకార్యమును జయింతురో వారే బ్రహ్మాదులకు
 మీరిన వారని నెంచవలెను. నిరాధారంబైన త్రోవ యియ్య
 ది. అనగా అంతులేని యెడారి. దాటువారలే పురుషలక్షణ
 ప్రభావులు. ఈవిధముగానే లోకమందు నైజముగానుండెడి
 తాపత్రయములకు తాళనేరని మరుజులు కొందరు లోకము
 వెల్లడిగా కనబడడమునుబట్టి లోకవిషయములందు జొచ్చి
 యావిషయములయొక్క యానందమును యచుభవింతుటచే
 కలిగెడి సంగటమును మరచి, లోకవిషయానందము అతికష్ట
 ముపడకుండా త్వరగా దొరకడమే మేలచుకొని అందుబడి

అల్లాడు వీరలే లోకులు. అవగా అవివేకులు. లోకానుకూలు
 రనగా వివేకులు. తమసుగలిగిన నైజపు తావత్రయములను
 ఓర్పునజేచ్చి, అనుకూలము మరుగుగానున్నప్పటికి దానినే
 గ్రహించి పుష్కలగుదురు. లోకమునకు లోకానుకూలము
 నకు గమ్యమును మీరిన అతీత మొకటిగలదు. ఆయతీతమున
 లోకము లోకానుకూలము యీ రెండును లోకము చెప్పఁ
 బడును. ఎట్లు:—ఇరువసంకెళ్ళుకలవాడొకఁడు, బుగారపు సం
 కెళ్ళుకలవాడొకఁడు, ఏనుకెళ్ళులేనివాడొకఁడు. ఇట్లుగా ముప్పు
 ను మరుజుల గలను. వారిలో ఏనుకెళ్ళు లేనివానియందు,
 బుగారపుసంకెళ్ళు కలవాడుకూడా యిరువసంకెళ్ళు కలవాని
 తో చేర్చబడితి, అనుభవరహితమైన అతీతము, లోకాను
 కూలము శుద్ధమైవచ్చితికి మలివమైవచ్చునట్టి లోకముతో
 ననుమేయగును. ఏనుకెళ్ళు లేనివాడు సంకెళ్ళువేయబడక
 ముందు యిరువసంకెళ్ళు అయితేనేమి, బుగారపు సంకెళ్ళు
 అయితేనేమి, యురుబుకు యెల్లధికారముగలనో అట్లే అతీతము
 కర్మబుధముడడమందు శుద్ధమైతేనేమి మలివమైతేనేమి,
 యనడమును యధికారముగలదు. బుగారు సంకెళ్ళు వేయ
 బడినవాడు యిరువసంకెళ్ళు వేయబడినవానికే గొప్పగాని యే
 సంకెళ్ళులేనివానికి గొప్పవాడా? కాడనునట్లు శుద్ధమైన యు
 భవము మలినానుభవమునకే గొప్పగాని యే యనుభవము
 లేనిదానికి గొప్పకాదు. రాత్రియందే దీపమతీతముగాని పగ

అతీతమా? కాదు. ఎవరేని అతీతులగునెడ వారియందు తాప
 శ్రయగుణము శూన్యమగును. లోకమందున్నంతవరకు యేదో
 యొక వ్యాప్తియుండు. తద్వారా యేదోయొకపనిగల్గు. లోక
 మందునై జముగానుండు యేవ్యాప్తియైనను అతీతమునకుపోతే
 గాని రహితముగాదు. కాబట్టి వ్యాప్తిగల ప్రతివారును వ్యాప్తి
 నిరసనమున హాయిగానుండుటకు అతీతులు గావలె. అతీతము
 నకు పోవుటకు హరిహరబ్రహ్మాదులును భయమొందుదురను
 టకు సందేహములేదు. ఎందుచేత నన లోకమును విడచి అతీత
 మునకు పోయ్యే వఱకు మధ్య సావకాశమున మనసు యే
 వ్యాప్తికలదిగా తపించునప్పటికి ఆ వ్యాప్తి తపన చల్లాబ్బుకొ
 నుటకు లేకమైనను వీలులేదు. మనోవ్యాప్తి ఆదినుండి యేదో
 యొకపనికలదై స్వప్నమందుకూడా సంచరించుచున్నది. అగు
 టంబట్టి లోకమును విడిచి అతీతమునకు పోయ్యేలోగా వుండే
 సావకాశమున యేపనియును లేక యూరకయండడము యె
 తకష్టమో యోచించడీ? యీరెంటిమధ్యగల సావకాశమున
 సంభవించుకష్టము యెట్టివారినిగూడా తిరస్కరించును. మన
 సునకు కలుగు వ్యాప్తికి యేపనియును లేక నిరాధారముగా
 నుండ సాధ్యమగునాయన మసంబుతల్లడిల్లడే! లోకాతీతమున
 కు పోవలెననెడిభ్రమ యెసనికేని గలుగదు. అధవా యెవరై
 నను గాఢ తెంపునువహించి లోకమువిడిచినను అపారంబైన
 భీతికలవారై మేరలేని సంకటమున దారితెలియక విచార

వార్ధిని చేరి నోరుకడుప వీలులేక ఆరటమొందును. లోకము ను విడచి బయలువెడలినవారిలో ఒక అడుగువచ్చి వెనుకకు పోయినవారలు కొందరు, రెండడుగులువచ్చి వెనుకకుపోయినవారలు కొందరు, మూడడుగులువచ్చి వెనుకకుపోయినవారలు మఱికొందరు పెక్కుమాటలేల? అతీతము, యింకొక అడుగులో యున్నదనగా అంతుతెలియక తిరిగివచ్చినవారు కూడా గలరు. క్రియకు ఎటయినను లోకమును విడచినతరువాత అతీతమును చేరేవరకు మధ్యకలిగే దీర్ఘశ్రమను సహించినవాడే బ్రహ్మవిష్ణు మహేశ్వరులకును నతీతుడు. అనగా లోకాతీతుడు. శుద్ధ నిర్గుణ నిరాకార అద్వితీయ పరబ్రహ్మ స్వరూపుడు. పరమహంస.

3 దీపమును గూర్చి.

ఇక్కడ మన మొక యిల్లు కలిగియున్నారమా. అది యీ గోడమొదలుకొని యాగోడవరకున్నది. దానిలో ననేక వస్తువులుండె. అందుకొన్ని గాన్పించుచుండె, మరికొన్ని గానంబడకుండె. కారణంబేమన అందొక దీపముకలదు. అదికొంత మేర ప్రకాశించుచుండె. మరికొంతమేర ప్రకాశింపకుండె. దీపమెంతవఱకు ప్రకాశించుచుండెనో అంతవరకుగల వస్తువులు తెలియుచుండె. మిగిలినవి తెలియకుండె. దీపమంతటా ప్రకాశించునెడల గృహమునంగల సర్వమును తెలిసికొనవచ్చునుగదా!

ఇట్లే ప్రపంచమునునది యొకటికలదు. అదియనేక చిత్ర విచిత్రములు గలదిగానుండు. ఉన్నసర్వములలో కొంత దెలియబడుచుండు. మరికొంత తెలియబడుకొనుండు. కారణ మేమన యిందు దీనిమును బోలిన యోచనయునునది యొకటి కలదు. అది యెంతవరకు ప్రకాశించుచుండెనో అంతవరకు తెలియునుండు. మిగిలినది తెలియకుండు. యోచన సంతతా కలవారమైనయెడసర్వ ప్రపంచమును తెలిసికొనవచ్చును. సర్వమును తెలిసికొనుటకు శ్రోత యిదిగానుండు మనచారు పెక్కుభ్రమలలోఁజిక్కి ముద్రలనియు, ఆసనములనియు, ఉపవాసములనియు జప, తప, వ్రతములనియు, తీర్థయాత్రలనియు, నిల్లెన్నెన్నో చేప్పెదరు. సర్వమును తెలిసికొనుటకొక యోచనతక్కు మరిదేనిచేతను తెలియపడనేరదు.

4 పాటును గూర్చి.

శిష్యుడు:— ప్రశ్న:— గురువరా, పుణ్యగో పీఠ కాది బ్రహ్మవరకుగల జీవరాసులెల్ల యేనోయొక పాటుకలవి గానున్నవి. కారణమెయ్యది?

గురు:— ఉ:— శిష్యా, జగతిలోగల అనంతకొని జీవరాసులు పలు పాటాతయును, అనందమును ఫలితమును అనుభవింపజేయునదిగా యుండును. కాని పాటు రెండువిధములు కలదిగానుండు. ఎదుచేసన పాటువల్లకలుగు ఫలితమున బడు యానందపదవి ద్వయముగలదే, అందుకటి విషయమున

కలుగునది; రెండవది నిర్విషయమున కలుగునది. అనగా విషయానందము, నిర్విషయానందము. అందు విషయానందము నొనంగు పాటుపలు విధములు గానుండు. ఎందుచేనన విషయంబులు వినరించ నలవిగాని విభాగముల యందుండుటచే, దీనినిబట్టి పాటున్నూ అటులేయుండును. నిర్విషయము యేకత్వము. దీనినిబట్టి ఫలితము యొక్కటే విధముగా నుండును. గాన పాటును యిటులేయుండును.

గురువరా! ఆనందమురెండు విధములుగా యున్నప్పుడు పొందతగిన దేది? తగనిదేది? రెండును పొందతగినవే నా! శిష్యా. కాదు. విషయానందము వినర్జించవలసినది. నిర్విషయానందము సంపాదించ వలసినది. ఎందుచేనన విషయానందము అనిత్యము. విషయముల కెప్పుడు నిత్యగతిలేదు. నిర్విషయమన్ననో మార్పులేనిది. సదా యొక్కటేరీతిగా యుండునది గాన, దీని ప్రకాశించు యానందము నిత్యానందము. ఈ తేడానుబట్టి విషయానందము, వినర్జించవలసినదనుటకు సందేహమే లేదు. బుద్ధినుతులైనవారు నిర్విషయానందమే యానందమందుగాని అది కాని దానిని యానందమనుటయే లేదు. చక్కెర తిననేర్చినవా డయ్యేటాతవరకు చక్కెర తినడమనేది దుఃఖముగా తోచనిరీతి నిర్విషయానందమనుభవించేవా డయ్యేటాతవరకు, విషయానందము దుఃఖముగా తోచదు. ఇందుచేతనే అజ్ఞానులు ప్రకృతి ద్వయదో

మంబులను బొయక, పలువిధముల పాటుపడుచు విషయానందము కొఱకు ప్రయత్నింతురు.

గరువరా:— ఇది దుఃఖమైనయెడ ఆనందమనెడి పేరున పిల్చుటకు కారణ మెయ్యది.

శిష్యా:— ఆనందమనెడి పేరు చెల్లుగాని, నాశనంబున దుఃఖరూపమగుటచే, దుఃఖమనియే చెప్పబడును. ధనదార పుత్రుఁడై గాగల ప్రపంచవిషయంబులన్నియు యనిత్యంబులే. ఉండుటయందు యానందము కనుబరుచు చున్నవి. లేకపోవుటయందు దుఃఖము నొనంగుచున్నవి. అందుచే క్రియకు యీ విషయానందము దుఃఖమని పిలువదగును. ఇప్పుడు జ్ఞానముచే విచారించిచూడ, నిర్విపయానందమే యానంద మనుటకు, సందేహమేమియులేదు. ఎట్టివెట్టివాడైనను సుఖముకొఱకే పాటుపడుగాని దుఃఖముకొఱకు పాటుపడడు. దుఃఖరూపమగు విషయానందము కొఱకు పాటుపడువాడు, అజ్ఞానియనబడును. అద్వితీయ భాగ్యమున శంకలేని నిర్విపయానందము కొఱకు పాటుపడువాడే జ్ఞాని. ప్రపంచమన విషయముకలది. ముందు సుఖము వెనుక దుఃఖము కలదు. ఈ సుఖము గడచినపిదప కలుగునది చిరకాల దుఃఖము. ప్రపంచమందు ముందు సుఖము వెనుక దుఃఖమున్నదని యెంచబడినపుడు, ప్రపంచ విలక్షణో పరతీయందు ముందు దుఃఖము వెనుక సుఖముండను. ఈదుఃఖమున కోర్చినతరువాత

శేషించినది శాశ్వత సుఖము. మొట్టమొదట వెలుతురునం దుండి విదవ చీకటిలో కేగుట కలిగెనేని, యాచీకటి, చీకటి గాక అందు గాఢముగా యున్నట్లుగా గూడ సంభవించును. ఇట్లే ముందు సుఖము, వెనుక దుఃఖము గల ప్రపంచ సుఖము నకు లోబడినవాఁడు సుఖస్థితి గడచిన తరువాత మిగిలిన దుఃఖము దుఃఖముగాయుండుటగాక అందుగాఢముగా యున్నట్లు గూడ సంభవించును. ఇది యిట్లుండ చీకటి యందుండి తరువాత వెల్తురుకేగు వానిస్థితి విచారించి చూతుమేని ఆయా వెల్తురువెల్తురుగా యుండుట గాక అందు గాఢముగాయున్నట్లు గూడ సంభవించును. ఇట్టిరీతిగానే ముందు దుఃఖము వెనుక సుఖము కలదై యున్న పరమార్థసుఖమునకు యపేక్షించువాఁడు, అంతము గలదియై యున్న దుఃఖ స్థితిని తొలగిన తరువాత మిగిలిన సుఖము సుఖముగాయుండుటగాక, అందు అధిక గాఢముగాగూడ యుండును.



౩ మనసును గూర్చి.

మనసువల్ల చెప్పబడె సర్వ విషయములు కలిగినవై యున్నవి. సర్వవిషయములకు మననే ముఖ్యకారణము. మననే సర్వవిషయములను తెలియ జేయుచున్నది. కాబట్టి మనము మనసునే తెలుసు కొనుట ముఖ్యమైనపనియై యున్నది. మన సుమెట్లు తెలియబడును. ఈచెప్పబడు సర్వవిషయములును

మనసు తెలియ బట్టిదియై యున్నప్పుడు, మనసువల్ల తెలియ బడిన యీ సర్వవిషయముల ద్వారా మనసు తెలియబడునా యన తెలియబడనేరదు. చెప్పబడే సర్వవిషయములలో యే విషయము ద్వారానైనను మనసు తెలియబడ నేరదన్నప్పుడు మనసు తెలియబడదెట్లు? చెప్పబడేసర్వ విషయముల ద్వారా మనసు తెలియబడనేరదని తెలుసు కొన్నవారమై చెప్పబడే సర్వ విషయములు లేనివారమైన యెడ మనసు విషయములను గురించి గుర్తించుటకు విషయము కనబడ నందున అప్పుడుతాను ఒక్కటి తక్కు తదితరమేమియు లేనందున మనసు తన్ను దాదెలుసు కొనే పని కలదైయుండును. ఎట్లన మనసు యెప్పుడు యేదో యొకవిషయమును గుర్తించే శక్తి గలదై యుండును. మనసు గుర్తించుటకు విషయ మొక్కటైనా లేక పోవుటచే మనసు తన్ను దాదెలుసుకొనే పని కలదై యుండును. విషయమన్నంతవరకు తన్నుదా గుర్తించు కొనే పని కలదిగా యుండదు. విషయలేమిస్థితి మనసునకెప్పుడు గల్గునో అప్పుడు తన్ను దాదెలుసుకొనే పని గలదిగా నుండును.



6. మాయా మనసులను గూర్చి.

అయ్యా తెలియబడే దేమిటి? మాయ. తెలియబర చేదేమిటి? మనసు. తెలియబడది లేకపోతే, తెలియబడచే దేలాయుండును? లేనిదిగా యుండును. తెలియబట్టిది లేకపో

తే తెలియబడేదేలాయుండును? లేనిదిగానే యుండును. తెలియబడేది యున్నదనినపుడు తెలియపటచేది యున్నది. తెలియపటచేది యున్నదని నప్పుడు తెలియబడేది యున్నది. తెలియబడే దానివలన తెలియపటచేది, తెలియపటచేదాని వలన తెలియ బడేది యున్నది. ఇది లేనప్పుడది అదిలేనప్పుడిదియున్నదనుటకు శబ్దమే లేదుగాన, మన మెరుగవలసినదేమనిన మాయను విడిచి మనసు, మనసును విడిచి మాయ, యుండడమునకు సావకాశము లేదు. ఈరెంటిలో యొకటి లేదంటిమేని తోడనే రెండవది కూడా లేకపోవును. ఒకటికలదంటిమేని రెండవది కూడ కలదియగును. ఇందుకు సమ్మతమేమనిన, నేనునీవు యనుకొనడమే సాక్ష్యము. “నేను” అనుకొనుటవలన “నీవు”, “నీవు” అనుకొనుటవలన నేను యుండుటగల్గె; “నీవు” అనడము లేకపోవునెడ “నేను” అనడము, నేను అనడము లేకపోవునెడ “నీవు” అనడము కలదే? లేదు. ఎచ్చట ‘మాయ’ యున్నదో అచ్చట మనసుయున్నది. ఎచ్చట మనసు యున్నదో అచ్చట మాయయున్నది. మాయయెంతగా యేరీతిగా యున్నదో మనసు అంతగా ఆరీతిగా నేయున్నది. మనసు యెంతగా యేరీతిగా యున్నదో మాయ అంతగా ఆరీతిగా నేయున్నది. మాయ యెంత వరకుండునో మనసు అంతవరకే నుండును. మనసు యెంతవరకుండునో మాయ అంతవరకుండును. మాయయెప్పుడు లేకపోవునో మనసు నపుడే లేకపోవు

ను. మనసు యెప్పుడు లేకపోవునో మాయ యెప్పుడే లేకపోవును. దీపమును విడిచి లేజన్ను లేజన్నును విడిచి దీపముముండడము సావకాశము లేనిరీతి, బెల్లమును విడిచి తీపి, తీపిని విడిచి బెల్లములేనిరీతి, ఈదృష్టాంతముల ద్వారా యెవరంతట వారే తెలుసుకొన వచ్చును. వ్యవహారమున “మాయ, మనసు” అని చెప్పబడును. పారమార్థమున, మాయయే మనసు, మన సేమాయ అని చెప్పబడును. వ్యవహారమున నొక్కటచుటకు, పారమార్థమున రెండనుటకు వీలు లేదు. కాబట్టి వ్యవహారమున పారమార్థము, పారమార్థమున వ్యవహారము శంకగాను, డెగాన, మనమీ రెంటిలో యేపక్షమునకుబోయినను శంకగల వారమగుదుమే కాని అతీతముకాదు. అనగా యొక్కడనైనను శంకగాయున్నది అతీతము కాదనుట అతీతమేగదా. కాబట్టి యేపక్షమున కేగినను అతీతము కాదని యెరుగవలయును. ఏదతీతమనగా యొకదానికి మరియొకటి శంకగాగనబడు యీ రెండుపక్షములు కానిదియేదో అదియే అతీతము. అదియేదన ఏదో, ఏమో, ఇది, అదియని చెప్పుటకు వీలులేదు. వీలులేదనుటకు వీలుకలదా! ఇట్లుగా చూడ శబ్దశూన్యముగాన యెవరికి వారే తెలుసు కొనవలెను. ఒకరు అనుగుటకు మరియొకరు చెప్పుటకు వీలులేదు.



7. మంచియనిపించుకొన యత్నించువారి కష్టమును గూర్చి.

ఈభూలోక మందు నందఱి కంటె నెక్కువ, యెక్కువలో యెక్కువ కష్టమొందు వారెవరిని ఆరాదీసి విచారించి చూడ జూడ మంచి వారనిపించు కొనువారే. అయితే మంచివారనిపించు కొనుట తప్పా? మంచి వారనిపించు కొనుట తప్పే. అయితే మంచివారు కాగూడదా యేమి? మంచివారేకావలె. ఇందుకు శంక లేదు. మంచివారే కావలెనని యొప్పుకుంటూ, మంచివారనిపించుకొనకూడదా? మంచివారనుట యనునది యేరూపేణ యున్నదందులేని, మంచివారగుట యందు మంచివారే కావలెగాని, మంచి వారని పించుకొనుటయందుమాత్రము మంచివారనిపించుకొన రాదు. అయితే చెడ్డవారనిపించుకొనవలెనా యేమి? చెడ్డవారనిపించుకొనుటకాదు, కాని బహుజాగరూకతతో మంచివారనిపించు కొనుటయందు కనబడకూడదు. కనబడిన వచ్చిన నష్టమేమనిన, మంచివారనినతోడనే చెడువారి చేతిలో జిక్కిన వారగుదురు. కాబట్టిఎక్కడ, యెప్పుడు, యెందున, చెడువారనబడెదమోయనెడి భయమందు పూర్ణులగుదురు. చెడువారు చెడువారనిపించుకొనడమందు చెడువారేగాన వారికాస్థితి యందు భిన్నము లేదు. మంచివారు మంచివారనిపించుకొనుటయందు చెడ్డవారనిపించు కొందుమేమోయనెడి భిన్నము కలవా

రై యుందుగు. ఇప్పుడు మంచివారనిపించు కొనేవారు భిన్నము కలవారై యున్నారుగాన యీ కారణమునుబట్టి మంచివారనిపించు కొనుటకు ప్రయత్నించువారు, మంచివారోచెడువారో యోచించిచూడుడి! మంచీయనుట శోడనే చెడు అనునది కలుగక పోయినప్పటికి చెడుఅనుటకు కారణము దానంతటదియే కలిగియున్నది. చెడుఅనుటశోడనే మంచీయనక పోయినప్పటికి మంచీయనుటకు కారణము దానంతటదియే కలిగియున్నది. ఇప్పుడు మా యభిప్రాయమేమన చెడువారిని పించు కొనవలెనని చెప్పటకాదు. ఇందుకు సమ్మతము పై నే చెప్పబడియె. మాదగు ముఖ్యాభిప్రాయంబియ్యది. ఏమన మంచివారనిపించు కొనకుండా మంచివారుగ మెలకువశో సంచరించితత్వరలోమంచినకూడా మీరి చెడుమందీకాని,మంచి చెడూకాని, అద్వైత లయ్యెదరేని అతీతు లగుదురు. అందే వంకయును లేదు.ఎందైనను సమ్మతప్రభావము. ఇందుకుదృష్టాంతర మేమన:—భిక్షాధికారికి వేదన లేదు, లక్షాధి కారికి వేదన లేదు, నడుమ వాడే యిడుమల పాలగును.

8- చిమ్మటపురుగును గూర్చి.

మహినొకమనుజుడు యక పెట్టెను గలిగియుండెను. అందొక బట్టయుండె. అందొక చిమటయుండె. వస్త్రము

చెడుటను యెఱిగినవాడై బాగుకొఱకు అనేక దేశములు, అద
వులు తిరుగచుండె. ఏదేశమునకు పోయి నివసించినా, యేఅద
వికి పోయి నివసించినను నేగిపోక పోయె. కారణంబేమన పెట్టె
యందున్న చిమటను పెట్టెయందే యుంచి యెక్కడికిపోయి
నా లాభము కలదా? పెట్టెయందున్న చిమటను తీసివేసిన
పిదప యెక్కడకయినా పోవలసిన పనియున్నదా? లేదు. ఇట్టి
రీతిగానే పెట్టెయనగా మనసు, బట్టయనగా హాయి, చిమ్మట
యనగా సంకల్పము. మనసునందున్న సంకల్పమును మనసు
నందే యుంచి యెక్కడికిపోయినా యేమిలాభమున్నది.
మనసునందున్న సంకల్పమును తీసి పార్వవైచిన పిదప యెక్కడి
కైనా పోవలసిన పనియున్నదా? లేదు. హాయినిచెరచు సం
కల్పము మనసునందున్నదని తెలియవరచు యెరుకయే విల
క్షణజ్ఞానము. ఈ విలక్షణజ్ఞానము యెట్లుకలుగుననిన హా
యిని జెరచునది యేమిటి యెక్కడనున్నది యనేడి విచా
రణద్వారా సంభవించవలె. ఈ విచారణయే హాయినినిలుపు
ట కాధారముగాని వేరొకటి కాదు.

9. అశుద్ధపుముద్దలను గూర్చి.

ఒకచోట ముగ్గురుమనుజులు కలరు. వారి చేతుల
యందు క్రమేణపెరుగు మూడశుద్ధపుముద్దలుండె. అందు

మొదటివాడు తనచేతిలోగల సుద్దవల్లకలుగు చెడుగాలికి
 సహించి పారవేయలేక రోగియగుచు బాధ నెంచుచుండె.
 రెండవవాడు తన కరమునగలముద్ద చెడుగాలినినొనంగునదిగా
 నెఱిగినవాడయ్యా సరగున పారవేయలేకపోయె కారణ మే
 మన, తనకరము పారవేయుటకు తగిన సత్తువలేనిదిగా యుండు
 టచేత. మూడవవాడు తనపాస్తమునగల ముద్ద చెడుగాలికల
 దగుట యెఱిగి అనూయపడి తోడనే పారవేసి సుఖించెను.
 ఇట్లుగానె కొందఱు ప్రపంచవిషయవాసన దుఃఖరూపంబై న
 దని యెరుగక రక్తిగానెంచి వర్జనకు పాత్రులుగాక చిరకాల
 బాధకు ఆవులగుచుందురు. మఱికొందఱు ప్రకృతి యక్కర
 మాలినదని చక్కగానెఱింగియుగక్కునవిడువకుండిరి. హేతు
 వేమన వారిమనసులు విడదగిన సాహసము లేనివగుటచే.
 ఇంక కొందఱు జగంబెప్పుడు అహోదకరంబున గన్పించక
 దుఃఖకరముగా యున్నదని యెఱిగి తక్షణమే దానిరూపు మా
 వుచేతురు. హేతువేమన పౌరుష సమర్పితహర్షంబున నిండి
 నిబిడికృతంబుగయుండు మనంబులగుటంబట్టి. మొదటి
 వారు అధమాధములు, రెండవవారు మధ్యస్థులు. మూడవ
 వారు ఉత్తమ తములు.



10. అంతశ్శుద్ధిని గూర్చి.



తెల్లనిగోడమీద నల్లనిచుక్క యెంత చిన్నదైనను వెల్లడిగా గోచరించును. అట్టిరీతిగానే జాగ్రతగల మనంబున సంశయమెంత చిన్నదైనను, సవిస్తారముగా గమనించును. గోడ మురికిగాయున్నయెడ, చుక్కయెంత పెద్దదయినను గోచరించదు. అట్టిరీతిగానే మనసు అజాగ్రతగా యుండేనేని సంశయమెంత పెద్దదయినను తెలియబడదు.



11. చంద్రుని గూర్చి.



చంద్రుడు తనచుట్టు మబ్బుకలిగి యున్నవాడగుటం బట్టి చుక్కగా తెలియవచ్చె. అట్టిరీతిగానే దేవుడు తనచుట్టూ భ్రమకలిగి యుండుటచేత జీవుడుగా గానంబడుచుండెను. మబ్బు విడిచకొలది చంద్రుడనుటకు ముఖ్యంబైన లక్షణంబులు దోచుబడును. ఈతీరుగానే భ్రమ నివారణంబైన కొలది దేవుండనుటకు తగు సూచనలు గోచరింపబడును. త్రికాలములయందు చంద్రుడు చంద్రుడేగాని చుక్కయనుటలేష్ట. అట్టిరీతిగానే త్రికాలములయందు దేవుడు దేవుండేగాని జీవుడనుట ఆబద్ధము. చంద్రుడు చుక్కనడ మనునది మబ్బు యొక్క ఆరోపితముగాని సత్యముగాదు. అట్టిరీతిగానే దేవుడు

జీవుడనుట భ్రమయొక్క అరోపితముగాని నాస్తవముకాదు. మబ్బును తొలగించుటకు గాలి యెట్లవసరమో భ్రమను తొలగించుటకు గాఢవిచారణ కావలసియున్నది.

12. కుమ్మరిపురుగు సామెతను గూర్చి.

-:0:-

లోకమందు వేదాంతులు కుమ్మరిపురుగును బురద యంటని రీతి సంసారమందుండి మేమేమని జేసినను మాకు నంటదని చెప్పుదురు. కుమ్మరిపురుగు సామెత సత్యమేకాని వాడుకయందు భేదముగానుండెను. కుమ్మరి పురుగునకు బురద నంటించినను ఎల్లు అంటదో అట్లే వేదాంతులకు సంసార మందు విషయముల గల్పించినను అంటనివారలై యుండవలెనుగదా! ప్రపంచమందన్ని వృత్తులు జేయును దుఃఖముల ను బొందుచు మాకు నంటవని జెప్పెడి వేదాంతులమాట యెంతసత్యమో యోచించిచూచుడీ! వృత్తిరహితమందు పని లేనివారలై యుండవలెనుగాని, పనికలవారలై యున్నంతవరకు, విషయముండును. విషయమున్నంతవరకు, మాయయుండును.

13. పరిపూర్ణమును గూర్చి.

-:0:-

పరిపూర్ణము రెండువిధములుగా నున్నది. ఎట్లన:-
ఖండమని, అఖండమని. ఇచ్చట నొక శంకయున్నది. ఏమన,

పరిపూర్ణమాయా, అందు ఖండమేమి, అఖండమేమి యరువ
ది. ఇందుకు సమ్యక్తము క్రింద విరళముగా తెలియపఱ
చెదము:—

తన్నుదా మఱచినది యెరుక. తన్నుదా నెఱిగినది
ఖండపరిపూర్ణము. తన్నుదా నెఱిగి మఱచినది యఖండ పరి
పూర్ణము. ఎరుకగానున్నదేసి, ఖండపరిపూర్ణముగా నున్నదే
ది, అఖండపరిపూర్ణముగా నున్నదేసి యనెడిశంక:— ఎరుక
గానున్నది మరసె, ఖండపరిపూర్ణముగ నున్నదియు మరసె,
అఖండపరిపూర్ణముగ నున్నదియు మరసె. ఎప్పుడు మరసు
యెరుక, ఎప్పుడు మరసు ఖండపరిపూర్ణము, ఎప్పుడు మరసు
అఖండపరిపూర్ణము? తన్నుదా మఱచియున్నప్పుడు యెరుక,
తన్నుదా దెలుసుకొన్నతోడనే ఖండపరిపూర్ణము, తన్నుదా
తెలుసుకొని మఱచిన పిదప అఖండ పరిపూర్ణము. ఎరుకయం
దు సుఖమఃఖాయులు • గలవు. ఖండపరిపూర్ణమందుమాత్రా
సుఖమఃఖాయులు కలవు గాని, సమన్వృత్తియందుండుచే లేని
వే యరబడు. అఖండపరిపూర్ణమును అసలు అవధవమే లే
దుగాన భాషయే లేదు.

శిష్యా— పరిపూర్ణము రెండువిధములుగా భాగించినరీతి,
యెరుకకూడా రెండు విధములుగా భాగింపబడెను. ఒకటి
మలినమును, రెండవది శుద్ధమును. మలినపు టెరుకగాను,

శుద్ధయెరుకగాను. మలినపుటెరుకయినగా కలనైనను తన్ను దానెగఱునిది. శుద్ధయెరుక అనగా అప్పుడప్పుడు తన్ను దానెఱిగి యెఱిగినరీతి నడువక హఠాత్తుగా మరచిపోవునది. ఖండ పరిపూర్ణమనగా, తన్ను దానెఱిగి యెఱిగినరీతి మరవకనడుచు నది. ఈ ఖండపరిపూర్ణమే శుద్ధములో శుద్ధమనబడును. అఖండపరిపూర్ణమనగా:— (1) తన్ను దా నెఱుగకుండుట, (2) ఎఱిగి యెఱిగినరీతి నడువకమరచుట, (3) ఎఱిగి యెఱిగిన రీతిగా మరువక నడచుట, ఇవి మూడును చల్లారిపోయినది. ఏమియు లేనది, ఏమియు నుకానది. ఇచ్చట శంకయొకటి కలదు. ఏమన:— మనసు మలినపుటెరుకగాను, శుద్ధయెరుకగాను, ఖండ పరిపూర్ణమగాను, అఖండపరిపూర్ణమగాను, యున్నదిగా యున్నదని చెప్పినాము. ఒకటియే యిన్ని విధములుగా యెట్లు న్నది యనునది. ఇందుకు సమ్మతమేమనిన:—

ఒకలాంటిరు కలదు. అది నాలుగు రంగులుగల యద్దములు కలదాయె. అందొకటి యెఱునిది, రెండవది నల్లనిది, మూడవది పచ్చనిది, నాల్గవది పూదాది. అందొక దీపముండె. అదినాలుగువిధములుగా ప్రకాశించుచుండె. దీప ములు నాలుగాయెనా? కావు. ఒక్కటే నాలుగు విధములు గాగనబడుచుండె. కారణమేమన, దీపముపొందియున్న అద్ద ములయొక్క రంగులు భేదముగా యుండుటంబట్టి. రంగుల భేదమునుబట్టి దీపమునకు భేదపు పిలుపు గలిగినట్లు, మనసు

పొందియున్న అనుభవము భేదముగా యుండుటంబట్టి మన సునకు భేదనామములు కలిగెగాని, అసలు వస్తువ ఒక్కటే అయి యున్నదనుటకు సందియములేదు.

శిష్యా:- మొత్తముమీద; యెరుకని, ఖండ పరిపూర్ణమని, అఖండ పరిపూర్ణమని, మూడు విధములుగా చెప్పుకొన్న జాలు. ఎరుక కట్టవంటిది. ఖండపరిపూర్ణము నిష్పవంటిది. అఖండ పరిపూర్ణము బూడిదెవంటిది. కట్టయందు కాల్పబడే గుణ మెట్లున్నదో, యెరుకయందు ఖండింపబడే గుణము యట్లే యున్నది. నిష్పయందు కాల్పేడి గుణమెట్లున్నదో, ఖండ పరిపూర్ణమందు ఖండించెడిగుణము నట్లేయున్నది. బూడిదె యందు కాల్పబడెడిగుణము, కాల్పేడిగుణము, యీద్వయ ము యెట్లులేదో, అఖండపరిపూర్ణమునందు ఖండించెడి గుణ ము, ఖండింపబడెడి గుణము, ఈ రెండు అట్లేలేవు. ఎరుక కలవాడు తన్న ఆనందింపచేసికొనుటకు స్వతంత్రాధారము కలవాడుగాని, యితరాధారము కలవాడుకాని కాదు. (యీ యిద్దరిలో యెవడుకాని వానినంటివాడు) ఖండ పరిపూర్ణుడు యితరాధారము కలవాని వంటివాడు. అఖండ పరిపూర్ణుడు స్వతంత్రాధారము కలవానివంటివాడు:- ఎరుకకలవాడు, అత్తచే పోరువడెడి కోడలువంటివాడు. ఖండ పరిపూర్ణుడు అత్తనమ్మలేముగల కోడలు వంటివాడు. అఖండపరిపూర్ణుడు అ తేవంటివాడు.

శిష్యా:— పరిపూర్ణమనడమందు, పరిపూర్ణమంటూ, ఖండ
మేమి, యఖండమేమి యనెడి శంక కలదని, అందుకు సమా
ధానము దిగువ చెప్పెదమని చెప్పినారము. అందుకు సమ్మతము
యిచట చెప్పంబడు; యేమన:— ఏమాధారములేని మను
జునకంటె, యేతీరునైన యితరాధారము గలవా డతీ
తుడేగదా; సందేహము కలదాయన, లేదు. ఏదోయొక యిత
రాధారముకలవాని కంటె స్వతంత్రాధారము కలవాడే అ
తీతుడు. అతీతులనడమందు యిద్దఱు సమానముగానే యు
న్నారగుని, యితరాధారము స్వతంత్రాధారమనడమందు భేద
ముగా యుండె. అట్లగుటంబట్టియొకడు పూర్ణమందు ఖండము
కలవాడని, రెండవవాడు అఖండమని చెప్పటకు హేతువాయె.
అత్తచేపోరుబడెడు కోడలుకంటెను, అత్తసమ్మతముగల కోడ
లతీతురాలే. అయినను, అత్తయే యనడమందు అతీతము
అఖండముగా యుండునట్లు గ్రహించవలెను. అట్లుగానే యె
రుకను అతీతము ఖండపరిపూర్ణము. ఖండ పరిపూర్ణమున క
తీతము అఖండ పరిపూర్ణము. యొకయూరిలో నొకనవుకరి
కలడు. వానిపై నొకప్రభువుండె. అలవానిపై నొక మరి
యొక ప్రభువుండె. ప్రభువు యనడమందు, చివరయిద్దఱున్నా
నమముగానేయున్నారు. అయినను ప్రభుత్వమందు ఖండ
ఖండమున్నట్లు చూడుము.

శిష్యా:—కట్టెను కట్టెతో రాచగా నిప్పయె. నిప్పుయినతో

డనే కట్టెయొక్క నామరూప క్రియలు శూన్యమాయె. పిదప కట్టెయొక్క నామరూపక్రియలు శూన్యపరచిన నిప్పు తానంతటదీయె చల్లారె. అట్టిరీతిగానే యెరుక యెరుక తర్చుగాతర్చుగా ఖండ పరిపూర్ణమాయె. ఖండపరిపూర్ణ మయినతోడనే యెరుకయొక్క నామరూప క్రియలు శూన్యమాయె. పిదప యెరుకయొక్క నామరూప క్రియలు శూన్యపరచిన ఖండపరిపూర్ణము దానంతటదీయె చల్లారె. నిప్పుచల్లారిన పిదప శేషించినది బూడిదెయమయినట్లుగా, ఖండపరిపూర్ణము చల్లారిన పిదప శేషించినది అఖండపరిపూర్ణమాయె. కట్టెనశించుటకు నిప్పుకావలసిన రీతిగా నిప్పునశించుటకు యేమయినా కావలసినదెన్నె? లేదు. అట్టిరీతిగానే ఎరుక నశించుటకు ఖండపరిపూర్ణము కావలయుగాని, ఖండపరిపూర్ణము నశించుటకు కావలసినది లేనేలేదు. కట్టెనశించేవరకు నిప్పు యెట్లు పనిగలదైయుండునో, యెరుకనశించేవరకు ఖండపరిపూర్ణము అట్లేపనిగలదయి యుండును. కట్టెనశించిన పిదప నిప్పుపనిలేనిదై చల్లారినరీతి యెరుక నశించిన పిదప ఖండపరిపూర్ణముపనిలేనిదై చల్లారును.



14. ఆశాసామర్థ్యతను గూర్చి.

—:0:—

ఆశచే లోకాలోకంబులను మునిగింపవచ్చు. సూర్య చంద్రాదులను స్థానంబులనుండి దప్పింపవచ్చు. భూమి యాకాశంబులను తల్లడిల్లునట్లు గావింపవచ్చు. మహి పర కాయ ప్రవేశ విద్యలను జూపవచ్చు. నీరు, నిప్పు, ముండ్రపై నిండమక్కువతో బరుండియుండవచ్చు. నేనుసమాధి కేగు చున్నాడనటంచు చక్కగా వక్కాణించి చెప్పవచ్చు. భంగరహిత సత్సంగంబు నొసంగెడి యంగీ లనేకంబులను ధరింపవచ్చు. ఆకాశ గమనంబుసేయ వచ్చు. అద్భుతమై మరియొక చోటగాన్నించవచ్చు. కోట్లకొలది ధనమునుకుప్పలుబోసిచూపవచ్చు. కనకపుకొండలైనకా గావింపవచ్చు; వుట్లకొలదిబియ్యపన్నమును దినవచ్చు. బుడ్లకొలదిసారాయినిత్రాగవచ్చు. వేలకొలది వత్సరంబులు జీవించియుండవచ్చు. తల్లకిందులుగా తపనులనుజేయవచ్చు. సముద్రము ఉప్పొంగురీతి మహాకవియైయుండవచ్చు. అన్న పానీయంబులను గ్రీన్ననమానవచ్చు. హేమాద్రినైత్తిహస్తంబున నాడింపవచ్చు. సప్తకోటి మహామంత్రాది యోగంబులనన్నింటిని సాధింపవచ్చు. అకటా ఆశ చేయినియన్నియు జేయవచ్చునగాని, ఆశయ నెడిరెండక్షరములలర్థంబెఱింగి అల యాఆశనుగోసి అహరహిత అద్వితీయ పర బ్రహ్మస్వరూపమును గాంచ గల్గుట కష్టసాధ్యము.

15. మనోస్థితినిగూర్చి.

—:o:—

నిర్వికల్పనమాధి నిష్ఠాగరిష్ఠులనంబరగి, చలియొడవా
నలకోర్చి, నిద్రాహారంబులనువిడిచి, యడవులకుంజోయి యనే
క వేలవత్సరంబులు తపసులంజేసి, మహాఋషీశ్వరులటంచు
వక్కాణింపబడిన వారలే చెసిరనెడివార్తనాలించ నాదుమ
నంబున సంశయముదోచుచుండె. అదియేమన, సర్వవికారసం
గమమైన సంసారబంధమునజిక్కు మనుజులెట్లు దేహ, శాస్త్ర
కులాభిమానంబులనువీడి, పదియారవవన్న మేలిమిబంగారంబు
నుపైలు స్థలనరహితంబయిన మనంబును వశపరచుకొని
శాశ్వతసుఖానందసముద్రమున తాండవమాడగలరా యనె
డుభీతి విస్తరిల్లుచున్నదే! హా! తీవ్రజ్ఞానానందవిలాసిని! తన్న
యానందస్వరూపిణీ! అంబా!

—o—

16. ఆత్మజ్ఞాన మార్గప్రశంసను గూర్చి.

—:o:—

శిష్యుడు.— ప్ర.—గురువరా పరమార్థమునకు ప్రోవయె
య్యెడి?

గురువు.— ఉ.—శిష్యా లేక పోవలె.

శి.— ప్ర.—అయ్యా! యేమిలేకపోవలె?

గు.— ఉ.—వత్సా! నాదిగా యున్న సర్వము.

శి.— ప్ర.— దేవా! యెట్లు లేకపోవును ?

గు.— ఉ.—బాలకా! నేనుగాక నేనుగాయున్న నేను లేని
యెడ,

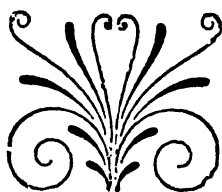
(పరమార్థ యగునేనుగాక జీవాత్మగాయున్న నేను లేనియెడ)

శి.— ప్ర.—స్వామీ! నేనుగాక నేనుగాయున్న నేను యెట్లు
లేకపోదును?

గు.— ఉ.—శిష్యా! పరమార్థమును గోరు యెరుక సంభవ
మైనయెడ.

శి.— ప్ర.—గురువరా! అదియెట్లుసంభవమగును?

గు.— ఉ.—శిష్యా! ఇట్లని చెప్పటకు కారణము మిథ్య.





శ్రీ రంగావధూతలవారి

శ్లోకానమార్గపద్యములు. క



క. దేవాది దేవసద్గురు

భావాతీతాత్మలోల • బహుళవిశాలా

కేవల నిర్గుణధామా

త్రోవేదియు నెరుగకుంటి • బ్రోవుము తండ్రీ

1

క. ఏదరి జేరువా నే యమ

బాధకు నెట్లొర్తు నీదు • వరకృపసుమ్మా

కాదన నెద్దియు సేయను

సాధులనను జేర్చుసుయ్య • సద్గురునాథా.

2

క. ఇచ్చలు దీరక భువిలో

మచ్చరమునజేరి వట్టి • మమతలతోడక

పిచ్చికి లోబడు చుంటిని

నిచ్చయమెరుగంగలేక • నిజగురువర్యా.

3

క. దొమ్మరియాటగ నుండెను

బొమ్మలచోద్యమును జూడ • పుడమిస్థలిలో

సమ్మితి మిము నా మనమున

సమ్మితి ననుబ్రోవు మార్య • సద్గురుదేవా.

4

క. రాగ ద్వేషముచేతను

బాగుగ మిము గొల్వలేక • భ్రష్టుడనైతి

వేగమెనను దరి జేర్చును

శ్రీ గురువరు నిష్కళంక • శ్రీకర దేవా.

5

క. ఉండరుదేహము భువిలో

దండుగ మోహదులెల్ల • దైర్యముతోడ

మెండుగ గల్గుచు నుండెను

చెండెడి మార్గంబు జూపు • శ్రీగురువర్యా.

6

ఆ. కలనుదోచు సర్వ • చలనంబు మేల్కొన్న

విదప గలది యగునె • వెనుకభ్రాంతి

తీరెనేని జగము • నారీతిలేదయా

సంగ రహిత విమల • రంగదాస.

7

ఆ. కొద్ది గొప్ప మిధ్య • గురువర బ్రహ్మంబు

శుద్ధనిర్గుణాత్మ • సిద్ధులెరిగి

బంధములను బాసి • వర్తింతు రిలలోన

సంగ రహిత విమల • రంగదాస.

8

- ఆ. నోకుడెరచి పలుక • దారిలేదు భువిని
 ఊరకున్న వాడె • ధీరుడొర
 తారుమారులేసి • బేరగాడవు నీవె
 సంగ రహిత విమల • రంగదాస. 9
- ఆ. పుట్టుటకును ముందు • పుట్టిగిట్టు వెనుక
 యెట్టి సితిగల దల • గుట్టు మరచి
 నట్టనడుమ జనులు • మిట్టిపడగ నెల
 సంగరహిత విమల • రంగదాస. 10
- ఆ. అనిశ మొక్కరీతి • మనసు నిల్పెడి వారి
 లెందునభువిదుఃఖ • మొందబోరు
 మగడు లేనియాట • తగినదై యుండెరా
 సంగరహిత విమల • రంగదాస. 11
- ఆ. పరుల దోషమెన్న • తెరపు గప్పడుచిన్న
 నెవరితప్పు వార • లెరుగరన్న
 రోగమిదియె జగము • బాగు గాకుంటకు
 సంగరహితవిమల • రంగదాస. 12
- ఆ. కల్ల నిజమురెండు • కల్లయేజూడంగ
 కల్ల నిజములేవి • కానరావు
 తల్లి తండ్రిలేరు • పిల్లలెటులవచ్చె
 సంగరహిత విమల • రంగదాస. 13

- ఆ. చీకటియును వెలు • నేకమైనవిదవ
లోకమేదిగడ్డ • లేకపోవ
వుల్ల నీదలేమి • యూహించిజూడరా
సంగరహిత విమల • రంగదాస. 14
- ఆ. జగము మిథ్యయనుచు • తగ జెప్పగొనకుండు
జగము మిథ్యయనుచు • నిగుడనేల
జగము మిథ్యయైన • సరగునవిడరాడ
సంగరహిత విమల • రంగదాస. 15
- ఆ. అన్ని దిశలయందు • నున్నదిపూర్ణంబు
నున్న గాదెయితర • మెన్ని జూడ
తన్ను దానుగన్న • తానెలేకనుపోవు
సంగరహిత విమల • రంగదాస. 16
- ఆ. రెంటికి నడుమనొక • టొంటరిగానుండె
రెంటి నొకటిజేయ • కుంటివేని
ఒంటి దొంటినుండ • తంటాలు వచ్చురా
సంగరహిత విమల • రంగదాస. 17
- ఆ. పాహికానదొడ్డి • పగటితక్తైతనువు
వేరు కాలమందు • వెతలుసాక్షి
సతత మేకరీతి • సమబుద్ధియొక్క
పూర్ణనూయె పుణ్య • పురుషవిచును. 18

ఆ. అందహీనము జగ • మందలి విభవము

హెచ్చటంచు నమ్మ • పిచ్చిమమత

నిశ్చయాత్మ నెరిగి • నిలకడ గనినెడ

ముక్తికాంత గూడి • మురియవచ్చు.

19

ఆ. మనసు నొరులకిచ్చి • మాట్లాడ యుక్తంబె

అనిశానానముద్ర • ననుసరించి

క్షును సహితమునైన • విమలశూరత్వంబు

వెలయచేయ భువిని • కలనుముక్తి.

20

ఆ. లేలి చింతకాయ • జాతుమెనిధరణి

నంతయును నొకటిగ • నమరియుండు

పండిన పిదప మది • పరిశోధ నెరిగిన

దేని కదియెయుండు • దెలియుడయ్యు.

21

ఆ. రాత్రికాలమందు • నాశ్రంబున నిశికి

దీప మొక్కదాసి • జూపినారు

పగలు వచ్చుపిదప • సగిణితా సందంబు

రాత్రివేళదీపి • రాదునుండి.

22

ఆ. ఎన్ని పాడివిన్న • నేమిలాభము కిద్దు

అన్నలార వినుడి • యవసానోన

తన్ను దాగనవలె • తనువు మరచినెడల

సున్న గా కనుజగ • మున్నదగున.

23

ఆ. కంఠవాలమీద • కంఠవాలనువేసి
 దండిగ ధరపాట • నిండజాల
 కూడు తినియుదొడ్డి • పాడు జేయుటెగాస
 వేడు కేమిలేదు • వెట్టితొండి. 24

ఆ. వట్టగా దినుచును • వగలుజెందుచుగొప్ప
 బొట్ట పెంచుకొంచు • భోగమలర
 విట్టవీగుచుంట • నెట్టిమోసామెకాని
 కట్ట లందుబెట్ట • కాల్తురిధప. 25

ఆ. ధనసతీయును సుతుల • ధర్మకాంక్షలువీడి
 పనిగొనియును జూడ • పరమపదవి
 సరయచేతీయంచు • నాటలాడుచునుండు
 సకట యనుభవించు • నలఘు డెరుగు. 26

ఆ. భావమునకు మీది • కేవల సర్గుణం
 దాసకావలేమి • దగులబోదు
 ధీవరులకు వశము • తెలియగానీయది
 నీవు గనుమదీని • నిర్మలాత్మ. 27

తే.గీ. అమితవిశ్రాంతి పరమునం • దమరిముండు
 సుమతిగాకున్న సుజ్ఞాన • నూటిలేదు
 దమతమాది పషయముల • దగులకెవుడు
 అమల రంగావధూతయో • విమలమిత్ర. 28

క. విత్తే చెట్టుకు మూలము

విత్తుననే చెట్టుగలదు • వివరింపంగా

విత్తును చెట్టును గానిది

యు త్తది బయలుండు తావు • యుద్విని గనరా.

29

క. ధనమును జూచుక ధరణిని

ఘనమని యుభేటి వారి • గతులను మనమే

కనులార జూచు చుంటిమి

చనిపోయెడు వేళ వెంట • జనదది యధిపా.

30

క. వినవలె కనవలె గొనవలె

తినవలె పరిపూర్ణమందు • ధీరతగుణము

విని కని గొని తినకున్నను

అనయంబును సౌఖ్యదుఃఖ • మగునే మనసా.

31

నీ॥ కలనైన వలదంచు • కలిమాయనంగంబు

పలుమూరు మదిలెన్న • పలుకుమార్వ

తలలేసి చలనంబు • గల్గభాంతివిడ నాడు

మిలమిదసిఖలంబు • కలవరంబు

అలనాడు బుధులెల్ల • మలమూత్రముల కొంప

వెలి జేసి కులగోత్ర • ములను బాసి

వెలలేనినిర్మలా • చలభావమున జేరి

బలువైన విశ్రాంతి • బడయుచుండె

తే॥ తెలివి లేనడ గననేగ • మలఘమనము
 వలువు రెగుగుటకును నాధ్య • పడవిగాదు
 వలలితంబుగ విలసిల్లు • సౌఖ్యగతిని
 తెలసిపొందుమా వేవేగ • ధీరతాత్మ.

32

కం దార్థములు.

1. కొందరు గురువులు ప్రకృతిని | యుండని భ్రమనరులు
 మోసమొందెదరనుచు | అందంబలరగ నితరుల | సందేహ
 ముబాప్రరీతి | యుందురో మనసా • వారలె వ్యసనమొందు
 దు రేమనసా • సందులేనత్యాస | మొందుచును నిత్య | మెం
 దుఞ్జాచిన భవబంధము విడువక | యుందురో మనసా • వా
 రలె వ్యసన మొందుదురే మనసా॥
2. ఊరక వారీరలు మృహి | నేరరు వేదాంతులనెడి పేరొం
 దుటకై | ధీరులు దెల్పినరీతిగ | చోరులు బల్కెదరు వేష
 ధారులే మనసా • అద్భుత డంబాచారులే మనసా • దా
 రిదెలియక బహు | క్రూరకృత్యములు | చేసినల్పెవరు విస్తా
 రమైనకలుష | ధారులే మనసా • అద్భుతడంబాచారులే
 మనసా॥
3. పరనిందాత్మస్థులియును | మరువక జపించు కపటగురు
 వులబోధలే | తెరవని నమ్మిన భృత్యులు | దరిజేరరుచెడుట
 నత్య | మెరుగ వె మనసా • కలనయినను సరిగానోమనసా •

తిరుగ జన్మములేని । మరుగుజూపెరచుని । తరుగని దుర్గ
తిపెరుగ జేతురువ్వర్థ । మెరుగవెనునసా • కల్పనైనను సరిగా
నోమనసా॥

4. ఇప్పటి గురువుల శకునము । నొప్పుగ భావించు మను
జులెప్పటికైనన్ । తప్పక చెడెదరె శస్సును । త్రుప్పనునది మ్రిం
గురీతిమెప్పుగాదోమనసా • ప్రియులను వెదకి చెప్పవేమన
సా • విప్పిజూపరుచూడు । గుప్పెడలోద్రవ్య । కుప్పగలదని
యేరులప్పుదీర్చలేరు । మెప్పుగాదోమనసా • ప్రియులను వెద
కి చెప్పవేమనసా॥

5. అచ్చునునది చౌకాయెను । బిచ్చపుగ్రంథంబులెల్లజూచ్చె
నుభువిలో । చచ్చును గురువరులందుకు । ముచ్చటగాదగిన
వారె హెచ్చిరోమనసా • ఛీ, ఛీ, మోసపుచ్చునోమనసా •
మచ్చిక లేనట్టి । రచ్చనుచేపట్టి । మెచ్చులుకోరేరువిచ్చలవి
డివారు । హెచ్చిరోమనసా • ఛీ, ఛీ, మోసపుచ్చునోమనసా॥

6. అస్థిరమందురు జగమున । ప్రస్తుతగురువరులుజాల జాస్తి
గభువిలో । అస్థిరమస్థిరమనినెడ । సుస్థిర జ్ఞానంబుగలదెనాస్తి
మోమనసా • అచటచట వెదకిరోస్తికోమనసా • రాస్తానెరిగిన
వారు । మూస్తారు తమనోరునాస్తవమగుతీరు చూస్తిమిత
రపోరు । నాస్తిమోమనసా • అచటచట వెదకిరోస్తికోమన
సా॥

7. ఓటిదనరి గుండియు నుది । చేటగుసంసారమందు కూట
మిఁగోడన్ తీటొదల జేసుకొ నెదరు కాటిని బతిమాలుకొరకు
బోటులో మనసా అట్లనదగు మున్నూటికోమనసా అటగ నా
లీడు గూటిలో బడియ్యాగ । కాటు నొందిన పిదప మూటాడకే
డ్చును బోటులో మనసా అట్లనదగు మున్నూటికోమనసా॥
8. పిల్లులు గ్రుడ్డివి యగుటచే । కొల్లులుగ నుతిరుము యెట్లు పిల్ల
లుగూడన్ । చిల్లర వృత్తులు సహితము అల్లరి చేయుటకు నాగు
మెల్లగ మనసా పలువిధముల కల్లరిమనసా యల్లముభ్రం
తయై । దొర్లుచునుండుట । మల్లిజన్మమునకు వెల్లిరానడ
మాను మెల్లగ మనసా । పలువిధముల కల్లరిమనసా॥
9. పాపము పుణ్యంబునెదరు । పాపము పుణ్యంబుద్వయము
పాపంబనుచున్ బాపంబెరుగరు పుడమిని పాపముచారియిం
చుటట్లు పాపమోమనసా పాపము జడస్వరూపమో
మనసా విపున గలదాని । మాపుజేయబూనితాపము నెం
దేరు పాపాత్ములందరు । పాపమోమనసా పాపముజడస్వ
రూపమో మనసా॥
10. ఆశను గోసినమనుజుడు । బాసినవాడగును దుఃఖపాశము
లెల్లన్ । మోసము జెందునె విషయ ప్రకాశుండై యుండ
డెచటవాసిగమనసా యతడెవర దేశికుడో మనసా లేశ
మైనజడవి లాసములంటునే । నాశనమగు తాశ్య వాన
నహరణము । వాసిగ మనసా యతడెవర దేశికుడో మనసా॥

ప్రకటన.

రు. అ. వె.

♦ కాశీప్రసాదిని (శ్రీ జ్ఞానమాంబగారి పతమునో) 0—1—0

♦ విజ్ఞానామృతము:—భక్తిజ్ఞానవైరాగ్యములను బోధించును 0—1—0

♦ శ్రీరంగావధూతలవారి దివ్య జీవితము, జ్ఞానబోధ (మోక్ష దాయకము) 0—4—0

శ్రీరంగావధూతలవారి జ్ఞానబోధావళి.— (శ్రీరంగావధూతల వారిచే శిష్యులైన నీతిబోధకమగు కీర్తనలు, పద్యములు, వచనము.) 0—4—0

జ్ఞానోదయశైలీ.—ఇది అన్ని సంవత్సరములకు నుపయుక్తమై

నుమాత్యుల జ్ఞానవాక్యపూరితమై మోక్షదాయకమగు శైలీ. 0—6—0

పరసాధని పత్రము.— 0—0—6

కుమార ముగగుబోధిని — బాలురకు హితోపదేశము (ఇదియొక సతీమాణిచే వ్రాయబడినది) 0—1—0

జ్ఞానామృతము. 0—0—6

వలయువారు.— ఆత్మార్థి రామకృష్ణాచార్యులు, గుంటూరు శేక ఆత్మార్థి జగన్మోహనరావు, బంపర, అని వ్రాసి శిష్యులు కొనవలయును.

ఈమార్కు చేయబడిన పాత్రములు శ్రీ జ్ఞానమాంబగారిచే రచియింపఁ బడియె.

శ్రీ బాలవైద్యసూక్తా. 1—8—0

శోభ (సంజా) రోగనివారణి. 0—4—0

10 104

